

Jpravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 6. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocanova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Fraga čisto 78.280,
Wien št. 105.241.

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 6. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Barthou o politiki Francije

Francoski zunanji minister o mednarodnem sodelovanju in o potrebi sprejema Rusije v Društvo narodov

Pariz, 10. septembra. d. Francoski zunanji minister Barthou je porabil večeršnji odmor v ženeških razgovorih, da je poestal Nantes, kjer je imel zanimiv politični govor, v katerem je očrtal splošni mednarodni položaj in zunanjo politiko Francije. Med drugim je izjavil:

Kolikor se mene tiče, morem reči, da sem skušal povsem razumeti zunanje interese republikanske Francije. Spoznal sem, da je mednarodni politični položaj zelo zapleten, ker sem vedel, da obstajajo še mnoge negotovosti in napetosti pa tudi nevarnosti na mednarodnem področju, da pa se more najti izhod iz njih, če se dobro prouči vsi nereseni mednarodni problemi in spoznajo njihove dobre ter slabe strani.

Od prvega trenutka, ko sem stopil v vlado, sem poudarjal željo Francije po miru. Zatem sem bil v Londonu in sem ob tej priliki angleškimi prijateljem obrazložil francosko politiko in razloge našega postopanja v Zenevi. Zahvaljujoč se iskrenosti, je bil dosežen po 48 urah med angleško in francosko vlado popoln sporazum. Toda danes se ista vprašanja, o katerih smo govorili v Londonu z angleškimi državniki, ponovno pojavljajo pred Društvom narodov. Nedvomno je, da obstoječe za končno rešitev teh problemov še gotovo ovire, ki pa se bodo mogle z malo dobre volje in s prijateljskim sodelovanjem zastopnikov posameznih držav v Zenevi odstraniti, ker smatramo, da mir ni samo program, temveč cilj.

Na drugi strani sem našel v Zenevi nerazumevanje in prilično nejasen položaj, imel pa sem pogum, da točno in jasno naglasim, kakšno znanje politiko bo zasledovala Fran-

cija. Povedal sem, kaj mislimo v gotovih razmerah, kadar je treba stvari predstaviti tako, kakršne so.

Kadar se govori v imenu velike države in kadar se ve, da jo podpirata in sodelujeta z njo Italija ter Anglija, kakor tudi, da so se na drugi strani njenim prizadevanjem pridružile države Male antante, ki predstavljajo važen element miru na kontinentu, se more človek zanesti na ne. Vem, da so teze Francije, Anglije, Italije in Male antante take prirode, da bodo ob koncu koncev sprejete in da bodo zmogle. Kadar se mora kaj ustvarjati, se ne smemo vračati nazaj, temveč moramo gledati predse.

Glede vstopa Rusije v Društvo narodov je Barthou med drugim izjavil: Smatram, da bi bila huda politična pogrška, če bi se iz evropskega sporazuma odstranila država, ki šteje 180 milijonov ljudi. Od trenutka, ko pristaja Rusija na vstop v Društvo narodov, ko se pričenja podrežati statutom Društva narodov, ko zahteva, naj se priznajo njene pravice in prerogative kot članice Društva narodov, ni nobenega vzroka, da bi se ne ugodilo njeni zahtevi. Ker je Rusija sklenila, da se lojalno in na enakopravni podlagi podredi statutom Društva narodov ter prevzame vse obveznosti, ki so naložene tudi ostalim članom Društva narodov, ni nobenega razloga, da bi zavzemali kako drugo stališče, kakršnega smo zavzeli glede na vprašanje sprejema Rusije v Društvo narodov.

Po svojem govoru v Nantesu je Barthou ob 16. odpotoval zopet v Zenevo, kjer se je danes udeležil otvoritvenega zasedanja skupščine Društva narodov.

Otvoritev zasedanja Društva narodov

Zeneva, 10. septembra. w. Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš je danes otvoril 15. zasedanje skupščine Društva narodov z nagovorom, v katerem je dejal med drugim:

Svet se nahaja sedaj v eni najtežjih kriz, ki jih je kdaj doživel. Društvo narodov seveda trpi zaradi posledic te težke krize, vendar pa ne sme nikdar zgubiti zaupanja v bodočnost, tudi takrat ne, ko zgubijo to zaupanje velike države kakor Nemčija in Japonska. Tudi velike težkoče, s katerimi se mora boriti razorožitvena konferenca, se ne smejo vknjižiti na račun Društva narodov. V prvi vrsti so za položaj odgovorne članice Društva narodov same. Čeprav Društvo narodov ni uspelo uveljaviti v vzhodni Aziji svojih načel, se mora vendarle ugotoviti, da je storilo, kar je bilo mogoče, da uveljavi pakt o Društvu narodov. Na vsak način je primer kitajsko-japonskega spora pokazal, da si države, ki motijo mir, nartijo veliko odgovornost, zlasti, če bi se kaj sličnega pripetilo v Evropi. Taka država bi bila odgovorna za katastrofo in morebitno prenehanje Društva narodov ter bi morala tudi sama prenehati obstojati. Tudi izjavljanje londonske gospodarske konference se mora zelo obznavati, pa tudi v tem pogledu ne zadene Društva narodov nobena krivda. Poleg teh negativnih strani je treba omeniti razveseljavajočo pozitivno dejanja. Tako se je moglo z zadovoljstvom ugotoviti, da se Zedinjene države, ki so pristopile k mednarodni organizaciji dela, vedno bolj približujejo Društvu narodov samemu.

S toplimi besedami je nato minister dr. Beneš zagovarjal sprejem Rusije v Društvo narodov. Na aktivni račun Društva narodov je treba vknjižiti tudi vestne in temeljite priprave za plebiscit v Posaarju.

Izvolitev novega predsednika

Skupščina Društva narodov je nato z 49 glasovi izmed 59 veljavnih izvolila švedskega zunanjega ministra Sanderja za svojega predsednika.

52 držav

Po poročilu verifikacijske komisije je zastopanih 52 držav. Manjkajo samo Nemčija in Japonska, Honduras ter San Salvador.

Sestanek sveta DN

Ob 18. so se člani sveta Društva narodov zbrali na tajni neoficielni seji, da razpravljajo o proceduri vstopa Rusije v Društvo narodov. Menijo, da bo še nocoj doposlano Rusiji brzojavno povabilo.

Komentarji o Beneševem govoru

Zeneva, 10. septembra. d. Komentirajoč Benešev govor, pravijo ženeški politiki, da je Društvo narodov zares prestalo težko krizo poslednjih dveh let. Ta kriza danes sicer še ni docela odstranjena, vendar pa se v mnogem zmanjšala. Vstop Rusije v Društvo narodov predstavlja dejansko opomin Japonski, ki že sedaj od kraja razume vse njegov pomen. Ta opomin je bil potreben posebno s tribune Društva narodov, ker pomeni zadržanje Japonske proti Rusiji veliko nevarnost za mir na Daljnem vzhodu. Tudi misel Nemčije in nekaterih drugih držav, da bo Društvo narodov propadlo, se je pokazala kot jalova, ker je prav sedaj ženevska mednarodna ustanova tako močna, da more vsaj v Evropi preprečiti katastrofo, ki jo je marsikdo že napovedoval.

Francoski krogi v Zenevi naglašajo, da je Francija bolj kakor kdaj prej trdno odločena z vso svojo moralno, materialno in politično močjo zaščititi Društvo narodov,

edino mednarodno ustanovo, ki more združiti politike vseh držav k sodelovanju za ohranitev mira. Treba pa je posebej naglasiti dejstvo, da so tudi Anglija, Mala antanta, Italija in znatno število drugih držav manifestirale svojo privrženost Zenevi. Veti na teh držav je že danes pripravljena v primeru potrebe, podpreti Francozo.

Danes je bil pred skupščino Društva narodov uradno postavljen problem popolne neodvisnosti Avstrije, o katerem bodo prihodnje dni živahno razpravljali v kilokarih Društva narodov. Avstrijski zvezni kancler dr. Schuschnigg je šele nocoj prišel v Zenevo. Jutri se bo prvič sestel a francoskim zunanjim ministrom Barthoujem.

Po govoru dr. Beneša pa se je danes opazilo še nekaj. Češkoslovaški zunanji minister je naglasil, da je ob otvoritvi 14. skupščine Društva narodov mnogim delegatom skoraj upadel pogum. Danes je bilo pri vseh opaziti neko novo optimistično razpoloženje in prav v tem tili nov polet ženevskega duha mednarodnega sodelovanja. Ljudje v Zenevi danes niso bili več tako pesimistični kakor pred letom dni. Optimizem eier še ni tako silen, da bi kdo lahko pričakoval od njega dobro usodo in bodočnost narodov, vendar pa pomeni izboljšanje splošnega političnega položaja in rehabilitacijo konstruktivne sile ženevske mednarodne politike. Politični krogi so posebno ugotavljali, da je dr. Beneš govoril preizkušeno in koncizno, da je do kraja razčistil okoliščine in postavil vse stvari na njihovo mesto.

Poljska in Rusija

Zeneva, 10. septembra. AA. Poučeni krogi potrjujejo, da je poljska vlada v direktnih pogajanjih vprašala rusko vlado, ali bo z vstopom v Društvo narodov obdržala vse svoje prejšnje pogodbe, sklenjene v Rigi in protokoli o definiciji napadalca. Dopoldne je prišel odgovor ruske vlade, ki to vprašanje potrjuje. Poljski zunanji minister Beck je bil popoldne v telefonski zvezi s svojo vlado v Varšavi. Po tem razgovoru je izjavil, da bo dobil od svoje vlade posebna navodila. Takoj nato bo lahko uradno izjavil, da bo Poljska za vstop Rusije v Društvo narodov.

Posvetovanja zunanjih ministrov Male antante

Zeneva, 10. septembra. d. Jugoslovanski zunanji minister g. Bogoljub Jevtić, ki se je že davi sestel a francoskim zunanjim ministrom, je bil danes pri Barthouju na obedu, po katerem sta se razovarjala o vprašanjih, ki jih ima rešiti Društvo narodov na svojem sedanjem zasedanju. Posebej sta govorila tudi o zadevah, ki se tičejo Francije in Jugoslavije.

Obisk bivšega francoskega ministra Renauda

Pariz, 10. septembra. AA. Bivši finančni minister Paul Renaud je v soboto zvečer odpotoval v Beograd. Paul Renaud je član francoske delegacije na 19. glavni skupščini mednarodne parlamentarne trgovinske konference, na katere dnevnom redu je tudi Renaudovo poročilo o valutnem vrašnju.

Rekord v jadralnem poletu

London, 10. septembra. AA. Jadralce John Laver je v soboto dosegel v Sutton Banku nov rekord. V zraku je jadril 12 ur, 20 minut in 48 sekund.

Žrtve švicarskih gora

Gletsch (Walliški kanton), 10. septembra. AA. Pet baselskih turistov se je za praznike hotelo povzpeti na 3600 m visoki Galenstock, pri tem pa so padli v prepad. Trije so se ubili, dva pa nevarno potkila.

KATOLIŠKI ŠKOF AKŠAMOVIC IZRAŽA PRIZNANJE SOKOLSTVU

V Petrovaradinu pri Novem Sadu je s pomembnim nacionalnim nagovorom blagoslovil novi dom in novi prapor tamošnjega Sokola

Novi Sad, 10. septembra. r. V soboto, včeraj in danes so bile v Petrovaradinu pri Novem Sadu velike narodne svečanosti, posvečene v prvi vrsti spominu mučnikov, ki so pred 20 leti, v začetku svetovne vojne padli kot žrtve madžarske justice. V čizu svečanosti sta bila tudi otvoritev sok. doma in razvitje prapora, ki ga je petrovaradinskemu Sokolu poklonil Nj. Vel. kralj. Kot vladarjev zastopnik je bil prisoten general Janković, med častnimi gosti pa ban Matković, podstarešina SKJ Paunković ter več senatorjev in narodnih poslancev, med njimi tudi dr. Pivko in Anton Cerer. Poseben, daleč preko ozemlja novosadske sokolske župe segajoči pomen pa je dobila svečanost zaradi tega, ker je novi sokolski dom in novi prapor osebno blagoslovil diakovski katoliški škof dr. Anton Akšamović ob asistenci desetorice drugih duhovnikov. Ko je škof opravil verske obrede blagoslovitve, je nagovoril zbrano Sokolstvo in ostalo občinstvo z naslednjimi besedami:

»V naši zedinjeni domovini, dragi Jugoslaviji, delujejo mnoga društva, ki negujejo viteški značaj ter dvigajo ponos našega naroda. V tem kolu zavzema odlično mesto Sokol kraljevine Jugoslavije. Na čelu te viteške organizacije je kot vrhovni starešina naš prestolonaslednik, dragi kraljevič Peter. Viteški duh, ki je našemu narodu prirojen dar božji, privlači našo mladino v sokolske vrste in Sokol kraljevine Jugoslavije je postal danes močna organizacija. Bogata mesta in siromašne vasi tekmujejo v zidanju domov za organizirano in uspešno delo sokolskih edinic. Tudi naš dragi Petrovaradin odpira danes sokolski dom in razvija divno zastavo, dragoceni dar Nj. Vel. kralja.

Sokolji in Sokolice! K. stopate danes v svoj dom, naj bo vaša sveta in trajna obljuba, da boste čuvali, negovali in do heroizma izpopolnjevali duh državnega in narodnega edinstva pod visoko egido Nj. Vel. kralja Aleksandra ter pod vodstvom Nj. Vis. prestolonaslednika Petra. Kakor sonce v ranem jutru najprej razsvetli vrhunce naših gora ter se še

le kasneje spusti v doline, gaje in poljane, tako naj genij našega rodu v prostori Jugoslaviji razsvetljuje in duševno osvaja vrhove naše družbe, našo inteligenco, v veliki ideji zedinjenega naroda. Naši prosvetarji, predstavniki naših krogov, ki so pozvani, da negujejo narodno prosveto, naj zanašajo tega duha v široke kroge našega draga nam naroda. Genij našega rodu ni spremenljiv, se ne klanja in ne hodi po stranskih potih, ker ga vodi božja previdnost po varni poti. V usodni dobi svetovne vojne je bratska ljubezen vezala, ob koncu vojne pa zedinila Srbe, Hrvate in Slovence v skupno državo, vsem nam drago Jugoslavijo.

V zgodovini našega naroda je mnogo junakov in velikanov, ki so ustvarjali, kar imamo danes. Vsi ti veliki sinovi našega rodu so nas s svojimi deli zadolžili, da jih visoko spoštujemo ter jim sledimo. Pred vsemi se mi danes kot nebeski pojav prikazuje duh velikega osvoboditelja Petra, kralja in junaka, v spremstvu velikega ideologa jugoslovanske misli diakovskega škofa dr. Strossmajerja. Njuna zgodovinska lika naj nam bosta svetla vzora, njuno delo naša šola, njuna energija naša moč in naša krepost.

Vsi vemo, kako je za naše narodno življenje važna viteška sokolska organizacija. Naš narod je bil pred svojim zedinjenjem, pred osnovanjem sedanje naše države razdeljen in razkosan pod štirimi državnimi režimi. Nj. Vel. kralj je z državnimi in herojskim junaštvom ustvaril ustavno monarhijo ter hoče z novim sodobnim zakonodajstvom omogočiti boljše bodočnost ter napredek vsem državljanom, vsemu svojemu zedinjenemu narodu. Misel narodnega edinstva, ki prevema vse zakone naše države, se mora ukoreniniti v duši prebivalstva v vseh pokrajinah prostrane Jugoslavije. Sokol kraljevine Jugoslavije ima v tej misli izvesti veliko delo. Naloga te viteške organizacije je vzgojiti generacije našega naroda z onimi vrlinami, ki izpopolnjujejo narodno zedinjenje ter bratsko enakopravnost v iskrenem narodnem zanosu.

Mi, zastopniki katoliške cerkve, se radujemo, ko vidimo, da se mladina na-

vdušuje za verske ideale svojega rodu in svoje drage domovine. Zato toplo priporočamo vsem vzgojiteljem, da drago nam mladino vzgajajo v vrlinah, ki delajo narod velik in slaven.

Govor škofa dr. Akšamovića so sprejeli vsi prisotni z dolgotrajnim in burnim odobravanjem.

Škof je prisostvoval nato tudi skupnemu kosilu, ki je bilo po otvoritvi sokolskega doma. Med obedom je med drugimi spregovoril minister za telesno vzgojo dr. Andjeljnović, ki je izjavil:

»V mislih moramo imeti vedno tri velika načela, ki so v skladu z govorom škofa dr. Akšamovića. Prvo je, kakor so v Srbiji govorili, »Bog čuva Srbijo, med Hrvati pa »Bog i Hrvati«; to ni bila samo rečenica, temveč izraz in globoko čustvo narodne duše, zaradi česar moramo kot borbeno nacionalistična organizacija posvetiti svoje delo z vero v Boga. Drugo je geslo »Brat je mio, koje vere bio«, ki ga moramo izvajati v svoji organizaciji do skrajnih posledic. Zagotoviti moramo vsakemu našemu Sokolu kakršnekoli vere je, da se bo njegova vera spoštovala in da mu bo zagotovljeno izvajanje vseh njegovih verskih obredov. Tretje je, da nismo poklicani reševati niti visokih filozofskih niti verskih vprašanj, ker smo nacionalna organizacija in smo dolžni biti samo skupna organizacija ljudi raznih naziranj v tem pogledu. Kakor stojijo vojaki v vojski drug poleg drugega ne vprašujoč za filozofsko ali versko prepričanje, tako tudi mi korakamo Jugosloven poleg Jugoslovena v nacionalistični jugoslovenski borbi.

Ob koncu svojega govora je dr. Andjeljnović pozval Sokole, naj zapišejo govor škofa dr. Akšamovića v zlato knjigo svojih spominov, kar naj bo početek novega razvoja jugoslovanskega Sokolstva. Naj se z današnjim dnevom pozabi vse, kar je oviralo razvoj Sokola. Kdor je Jugosloven, je Sokol.

Tako je! je pritrdil škof dr. Akšamović.

Popoldne je bila mogočna sokolska javna telovadba.

Premestitve učiteljev

Beograd, 10. septembra v. Z. ukezum Nj. Vel. kralja so premeščeni na predlog ministra prosvete na lastno prošnjo učitelji in učiteljice (za točnost imen zaradi telefonskega sprejema ne moremo jamčiti):

Antik Jospin iz Matilda iz Poljsnika v Sv. Jakob ob Savi (srez Ljubljana okolica), Aph Mara iz Hoč v Ljutomer, Berce Katarina iz Sv. Jakoba ob Savi v Ljubljano, Bras Franjo iz Prevalj v Trbovlje-Vode, Burja Ludvik iz Kostanjevice v Izlake (srez litjski), Colja Alojzij iz Bele Cerkve v Prečno (srez novomeški), Černi Viktor od Sv. Jurija v Markovec (Murska Sobota), Del Cot Ciril iz Razbora v Radvanje (Maribor desni breg), Dešković Milan iz Bakovcev v Slivnico (Maribor d. b.), Grosman Ida od Sv. Duha na Stari gori k Sv. Juriju ob Ščavnici (Ljutomerski).

Hablč Anton in Justina iz Štor v Leše (radovljiški), Hari Beneš iz Tišine v Fokovce (Mur. Sobota), Jančević M. iz Slov. Bistrice v Kamnico (Maribor l. br.) Jurečič Fran iz Šmarja-Sap na Vič pri Ljubljani, Kotnik Vilhoj in Pavla iz Lehna v Sv. Marjeto pod Ptujem, Kramar Draga iz Vranskega v Kamnico (Maribor l. b.), Kumer Jospina iz Ribnice v Štore (celjski), Lazar Anton od Sv. Martina pri Vurbergu v Razvanje (Maribor d. b.), Lešnjak Marija iz Luč v Gorico (gornjevrški), Levstik Vlasta iz Krškega na Vič pri Ljubljani.

Majer Srečko iz Vurberga v Šoštanj, Mejak Teodora iz Toplice pri Zagorju k Sv. Petru pri Ljubljani, Mihelič Ivan iz Selc v Predosle (kranjski), Perič Marija iz Kropivnika k sv. Križu (šmarski), Podlesnik Franica iz Spodnje Poljskave v Ribnico na Pohorju, Porenta Viktor iz Vitanja v Resnik (konjski), Požar Vlasta iz Adlešičev k Sv. Petru (Novo mesto), Požar Metod in Pavla iz Bohinjske Bistrice k Sv. Petru v Savinjski dolini (celjski).

Rupnik Antonija od Sv. Eme v Slovensko Bistrico, Samec Fran iz Polja pri Mu-ljavi k Sv. Marku pod Ptujem, Soban Marija iz Doblič v Podbrezje (kranjski), Soban Jospina iz Domaševcev v Šmarje (Ljubljana okolica), Sore Amalija od Sv. Ožbolta v Loški potok (kočevski), Stele Cecilija iz Maribora v Guštanj (prevajski), Troha Elza iz Ljutomer v Hoče (Maribor d. b.), Trošt Jospin in Jospina iz Dobrovinka v Spitalič (konjski), Tuta Herta iz Zaloga pri Komendi v Domžale (kranjski), Uhlir Marija iz Sodražice v Bohinjsko Bistrico, Uršič Zora v Krško, Viš-nar Stanislava iz Črenševcev v Metliko, Voršič Henrik iz Trbovelj v Hajdimo (ptujski), Zagažen Ivan od Sv. Jerneja v Rakovcu (konjski), Zajec Franja iz Črnomojke v št. Jernej (krški), Zaumtuhs

Julijana iz Sv. Ane v Slov. goricah v Tur-nišče (dolnjelendavski).

Ahčm Natalija iz Bevk v Ljubljano, Verden Franc iz Senožet v Zgornjo Sisko, Cerar Ivana iz Stogovcev v Hrušico (Ljubljana okolica), Debelak Ivana iz št. Janža Ribnico, Dragun Ljudmila v Ljubljano, Gande Pavla iz Novega mesta v Šmihel pri Novem mestu, Horvat Valerija iz Komende v Kamnik, Janežič Ema od Sv. Marka v Ormož, Jeraj Katarina iz Most v Ljubljano, Kerkoč Leonora iz Ligojne na Vrhniko, Kopriva Franja iz Lokovice v Dobruče (novomeški), Osana Herma iz Sore v Ljubljano, Oražem Marija iz Ljubljane v Ribnico, Porenta Urša iz Grosupelj v Hrušico (Ljubljana okolica), Prah Roza iz Vučenice v Črno (prevajski), Rogel Stanislava iz Boštanj v Ljubljano, Rus Barica iz Domžal v Kamnik, Semen Pavla iz Lesc v Ljubljano, Šeme Helena iz Sostrega v Ljubljano, Tavčel Aleksandra iz Griž v Petrovče (celjski), Turnšek Avrelja iz Doblič v Črnomelj, Ušenčnik Glazla iz Mengša v Domžale, Vizjak Marija iz Dobove v Brežice, Vovk Slava iz Stogovcev v Čatež (krški).

★

Beograd, 10. septembra. p. Direktor realne gimnazije v Mariboru dr. Matko Heric je napredoval v III/2 položajno skupino. V 6. skupino je napredoval učitelj Mihajlo Dožinović v Mariboru, upokojeni so bili učitelji in učiteljice Amalija Kobav v Kostanjevici, Jospina Vogrinec pri Sv. Antonu v Slov. goricah, Karolina Klemenčič v Novem mestu, Alojzij Potočnik v Ljubljani in Marija Bačić pri Sv. Juriju v Prekmurju.

Katastrofa na morju

Newyork, 10. septembra. AA. »Newyork Daily News« trdi v članku pod naslovom »163 ljudi s premiekom ubiti«, da sta, preden je izbruhnil ogenj, nastali na parniku »Morrocastril« dve eksploziji. V oporo svoje teze navaja list poročila iz Havane, po katerih se kubanske oblasti uvedle preiskavo, ker mislijo, da gre za sabotažo atakujočih v havanski luki.

Asburypark, 10. septembra. AA. Dopoldne je nastala na gorčnem parniku »Morrocastril« silna eksplozija, ki ji še ne vedo vzroka. Iz čimnika se je začel valiti gost dim. Ladja se čim dalje bolj pogrza v pesek in je v vlačilec nač ne bodo mogli spraviti nazaj v vodo. Razbitino bodo najbrž preekali z acetilenskim puhalnicami. Ogenj se širi zlasti na prednjem delu ladje

(Glej tudi 6. strani!)

Tretji dan zdravniškega kongresa na Bledu

Bled, 10. septembra. Kongres, ki je v nedeljo končal obravnavanje zdravstvenih prilik našega podede-lja, je danes ves dan razpravljal o svobodnih medicinskih temah, o ureditvi medicinskega študija, o regulaciji rojstev ter o napredku terapije nekaterih bolezni. Popoldne so prišla na vrsto stalašna vprašanja. Izbrpne debate so se razvile posebno o spremembah in dopolnitvah zakona o bolnicah, ki jih je na iniciativo ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje predlagala organizacija zdravnikov naših javnih bolnišnic. Kongres je z malenkostnimi spremembami osvojil stavežne predloge, ki bodo dvignili nivo naših bolnišnic. Načrt zakona o splošnem narodnem zavarovanju, ki sta ga kongresu predložila dr. Schlesinger in dr. Šlajmer, se bo še podrobno preštudiral in izpopolnil, preden bo predložen zdravstvenemu ministstvu. Predavanja in referati so bili zvečer zaključeni in je kongres takoj začel razpravl-jati o konkretnih resolucijah.

Iz starešinstva gasilske zveze

Beograd, 10. sept. AA. Starešinstvo gasilske zveze kraljevine Jugoslavije je na svoji 14. seji, ki ji je predsedoval starešinske zveze Vladimir Andrašević, razpravljalo po poročilu glavnega tajnika o blagajniškem in pisarniškem delu tudi o načrtu pravilnika o nadzornem odboru gasilske zveze. Pred uveljavljenjem ga mora preučiti še pravni odbor zvezne uprave in samouprava. Nato so bila dokončno redigirana navodila za ustanavljanje novih protovoljnih gasilskih čet, ki bodo poslana vsem gasilskim organizacijam. Zakon o gasilski policiji izroči starešinstvo posebnemu strokovnemu odboru, ki naj ga oceni. Nato je starešinstvo razpravljalo še o drugih vprašanjih. Tako so soglasno sklenili, da bo prihodnja seja 26. septembra, na kateri bodo proučili vprašanje zavarovalnic. Na to sejo bodo povabljeni vsi člani zvezne uprave, novoizvoljeni člani nadzornega odbora in vse starešine gasilskih zajednic.

Dva nova požara

Balboa, 10. septembra. AA. Na parniku »Santarit«, ki je vozil iz Valparaísa v Newyork čez Panamo in bi moral danes pripluti v Balboa, je nastal ogenj. Vnelo se je v skladišču ladje, kjer je naloženih 70 ton kemičnih izdelkov. Parnik ima 70 mož posadke.

Bremerhaven, 10. septembra. AA. Na ozgodnju ladje »Dreadenc«, ki se je fanija po nesreči na norveški obali in so jo potem potegnili v nemške vode, je izbruhnil ogenj, ki bo popolnoma uničil trup ladje.

„Kobaridski junaki“

Izredno oster, a zaslužen odgovor beograjskega lista na sramotenje Jugoslavije v fašističnem tisku

Pod naslovom »Odgovor junakom od Caporetta« priobčuje beograjsko »Vreme« prošle nedelje na vsej odvodni strani šest stolpcev dolg članek kot odgovor na sramotenje, ki jih objavljajo italijanski listi dana dan o naši vojski in naši državi. Osebitno se je v tem odlikovalo glasilo zadrskih italijancev »San Marco«. Ta listič je obdolžil srbsko vojsko strahopetnosti, češ da je bila samo zato pobita že na Kosovu, da je bežala pred Bolgari pri Slivnici, da je pri Kumanovu komaj potokla Turke s svojo nadmočjo in da je podlegla Avstriji. Nesramni napad je v celoti ponovil radio v Barju, zato je obema »Vreme« dalo zaslužen odgovor, ki ga priobčujemo v njegovih bistvenih odstavkih.

Beograjski list pravi med drugim: »Na svetu ni naroda, ki bi v svoji zgodovini mogel zabeležiti same zmage. Mi se ne sramujemo narodne nesreče na Kosovu, niti neuspeha pri Slivnici, niti našega zloma leta 1915, ko so na nas udarili Avstriji. Nemci in Bolgari, trije pravi nemci. Na svetu pa živi narod, ki v svoji zgodovini ne more zabeležiti niti ene zmage, pač pa neprekinjeno vrsto strahovitih porazov. To so Italijani.

V svoji novi zgodovini se je Italija vojvala prvič l. 1848. in je to vojno zaključila s strahovitim porazom pri Custozi. Polom je bil tako strahoten, da so Italijani celo svojega kralja Karla Alberta proglasili za izdajalca. Naslednje leto 1849. je Italija zopet trčila s sovražnikom na bojnih poljanah. Zopet strašanski poraz pri Novari in kralj Karol Albert se je moral odpovedati prestolu. L. 1859. so bili Italijani znova potlačeni pri Solferinu in jih je rešilo le francosko orožje, ki je Avstrijem odvzelo zmago nad Italijani. L. 1866. stoji zopet v znamenju italijanskega poraza, to pot na morju. Zaradi napada Prusov na Avstrijo je tudi Italija pohitela, da ugrabi kočček plena. Prusi so Avstrije potolkli pri Padovi. Italijani pa so bili v skladu s svojo vojaško tradicijo tepeni pri Visu, dasi so bili v silni premoči proti avstrijskemu brodovju. Kljub italijanskim porazom je s pomočjo Francozov in Prusov prišlo do zedinjene Italije.

Nova država je mirovala skoro trideset let. L. 1896. pa si je hotela podvrči Abesinijo. Goli, z loki in kopji oboroženi črnci pa so junake generala Baratierja poglani v paničen beg. Sam general se je ustavil šele v Kairu, kjer je njegovega konja kot dirkaško posebnost kupil neki Anglež. Vojski pa so bili deloma pobiti, deloma pa ujeti. V slavo italijanskemu vojaštvu je dal abesinski cesar ujetnike skopiti, češ da niso vredni imena mož in vojakov. Bitka pri Adui, kjer je prvič nastopila vojska zedinjene Italije, je ena izmed najbolj tragikomičnih dogodkov vse svetovne vojaške zgodovine.

Pustimo tripoliško vojno, ki je vsa ogromna sila Italije niti po 25 letih še ni popolnoma zaključila, in se spomnimo svetovne vojne, ko je Italija izgubila dvajset kosih bitk, med katerimi je gotovo znamenitejša ona, ki nosi ime po našem Kobaridu. »Caporetto« bo za vse čase zapadek največjega poraza, paničnega bega in najvišje strahopetnosti kakšne vojske. 24. 25. in 26. oktobra l. 1917. je dala italijanska vojska najzgovornejši primer svoje brezmejne strahopetnosti. Avstriji in nemške čete so bile po številu za polovico šibkeje od italijanske vojske, pa so vendar skoro brez lastnih izgub prizadevale sovražniku poraz, kakršnega ne pomni vojaška zgodovina. Italija je pri tem izubila vse svoje topove 3136 po številu, 1732 strojnih pušk, lažjih topov in metevalcev min in 300 tisoč ujetnikov. Ostanek 350.000 pa je v jakem paničnem begu dirl v notranjost, da

so Avstriji na bojišče pobrali ne samo sto in sto tisoč pušk, marveč tudi 320.000 hač, ki so jih junaki od Caporetta slekli spotoma, da so lažje nadaljevali svoj maršonski tek po plodnih ravninah Severne Italije. Slabo opremljena avstrijska vojska bi bila lahko podila bežeče strahopetce do samega Rima, da niso Angleži in Francozi ustavili avstrijskega napredovanja. Begunci so od Kobarida tekli tja do Napolija in italijanski vojaški pisatelj Aldo Valori v živih barvah opisuje brezumni strah teh begunskih množic.

Temu nasproti pa je srbska vojska na svojem umiku pred avstrijsko, nemško in bolgarsko premočjo le po trdih bojih odstopala v popolnem redu korak za korakom od albanskega obrežja. Sovražniku ni prepuščala niti enega topa; težje je uničila, lažje pa je z nadčloveškimi napori prinesla preko zasneženih alpskih planin. Sovražnik ji je sledil v primerni razdalji, ki jo je določala srbska vojska. Komaj pa so se srbske čete vkrcale na ladje in so se na obzorju pojavili prvi sestradani in raztrgani Avstriji, so Italijani v paničnem strahu zbežali iz Drača in avstrijska vojska je brez straha zavzela njihova ogromna skladišča hrane, municije in drugih vojnih potrebščin.

L. 1915. je italijanski pesnik D'Annunzio spesnil navdušeno odo na čast Srbiji. V pesmi občuduje brezprimerno hrabrost srbskega naroda, njegovo junštvo in vistestvo. Naj si obrekovali iz one strani Jadrana prečitajo to odo. Izmed številnih priznanj srbski vojski naj omenimo samo nemškega generala von Lochowa, ki pravi: »Vojna v jeseni l. 1915. v Srbiji spada med najdragocenejše spomine vojskovodij in čet III. pruskega kora. Napolnjuje me z globokim spoštovanjem do našega hrabrega srbskega nasprotnika.«

Pri Kobaridu so Italijani obogatili svetovno zgodovino za edinstveni primer panike in bega ter odnesli rekord v strahopetnosti. Na morju je za to slavo poskrbel rusilec »Turbina«. Od vseh vojnih ladij vojujejo se narodov v svetovni vojni je edino ta rusilec izobesil belo zastavo in se nedotaknjen z vso posadko predal Avstrijem. Nemške, ruske, francoske, angleške, avstrijske in druge ladje so tonile v boj, samo italijanski kapetan korvete Bianti je svojo »Turbino« predal brez boja.

Ker pa Italija ni dosegla nikake zmage, si jo je izmislila. Iznašla je bitko in zmago pri Vittorio Veneto. Nemški general von Crammon piše o tej zmagi: »... po upor avstrijskih Slovanov so se 20. oktobra uprli še Madžari, da jih niti nadvojvoda Jožef ni mogel več pomiriti. Čez štiri dni je bila fronta skoro popolnoma prazna, Italijani pa si je niso upali napasti, šele 27. oktobra so italijanske čete pod opreznim vodstvom Angležev pri Vittorio Veneto prekorale Piavo in zadele na popolno praznino.« V tej praznini se je odigrala »zmaga« italijanskega orožja, kajti v njej ni bilo sovražnika.

Beograjsko »Vreme« zaključuje svoj članek: »Mi vemo, da se je mogločena beneška država tresla pred peščico golih senjskih gusarjev; vemo, da so pri Custozi in Novari bežali pijemontski ravno pred liškimi in hrvatskimi granicari; vemo, da so ravno naši dalmatinski mornarji, čeprav pod tujo zastavo, zdobili italijansko brodovje pri Visu; vemo, da so na Pavi in na Tagliamentu bežali italijanski vojski pred našimi slovenskimi in hrvatskimi polki; vemo pa tudi, da Italijani trepetajo pred našo mlado močjo in da jim klekajo zolna, ako le slišijo ime Jugosloven, zato nas podlo obrekovanje ne spravi iz ravnotežja. Obrekovalci igrajo opasno igro. Mi znamo odgovoriti ne samo z besedo, ampak tudi z dejanjem. O tem hrani zgodovina dovolj dokazov.«

Gorenjci čestitajo angleškemu princu in njegovemu zaročenki

Bohinjci in Blejci v gosteh pri angleškem princu Juriju in njegovi zaročenki princesi Marini

Bohinj, 9. septembra.

V petek popoldne se je vršila ob Bohinjskem jezeru prisrčna pozdravna manifestacija pri mladem angleškem princu in njegovi zaročenki. Priredili so jo bohinjski in blejski domačini, da se mlademu paru zahvalijo, ker si je za kraj svoje zaroke izbral našo prelepo domovino. Organizirali pa so jo srednjevaški župan g. Janko Hodnik, bistriški župan g. Franc Mavrič, blejski župan g. Anton Vovk in g. Molnar, lastnik hotela »Toplice« na Bledu.

Manifestacija je bila prirejena brez velikih napovedi, vendar pa se je udeležilo nenavadno veliko število ljudi; saj je bilo samo petstih gorenjskih narodnih noš nad 120. Prisostvovali so ji tudi številni tujci, ki jih je se zdaj vzlic pozni sezoni obilo pri Bohinjskem jezeru.

Ob četrta na 15. so prikoralaki udeleženci pozdravne svečanosti v sprevidu pred gradico prince Pavla v bližini Bohinjskega jezera. Nj. Vis. princ Pavel, njegova soproga Nj. Vis. princesa Olga, Nj. Vis. angleški princ Jurij in njegova zaročenka Nj. Vis. princesa Marina, ki so bili o pozdravni svečanosti obveščeni, so sprejeli domačine na pogradu pred gradico. Vse goste je najprej pozdravil bistriški župan g. Mavrič, potem pa sta jih nagovorila v zanosnih besedah še blejski župan g. Vovk in srednjevaški župan g. Hodnik.

Za pozdrav se je v imenu mladega angleškega prince in njegove zaročenke zahvalil v prijaznih besedah Nj. Vis. princ Pavel. Povedal je, da je njegov gost očaran od lepote naših krajev, ki si jih bo ohranil v trajnem spomnu. Zlasti so mu všeč naše slikovite narodne noše. Izrazil je svoje veselje nad prisrčno manifestacijo, ki so jo priredili domačini, in izrazil upanje, da bo prišel njegov visoki gost še večkrat obiskat Bohinj.

Potem je blejski župan dvignil svojo ačenko, da je položila Nj. Vis. princesi Marini na glavo venec iz cvetja v obliki krone, hčerka g. Molnarja pa je izročila Nj. Vis. princu Juriju krasen šopek nageljnov in rožmarina.

Justina Cesarjeva iz Stare Fužine je potem izročila princesi Marini šopek naših planinskih rož, ki ga je priskrbel srednjevaški župan g. Hodnik. Še več drugih šop-

kov je napravil edini bohinjski vrtnar g. Anton Gabrič.

Mlada zaročenca sta bila vidno vzrušena nad počaščenjem, ki so jima ga izkazali naši domačini.

Pecvi so potem zapeli Aljaževu pesem »Oj Triglav, moj dom«, potem pa začeli navdušeno vzvikati. Visoki gosti so jim prijazno odzdravljali. Tudi pred številnimi fotografi, ki so jih izkušali vzeti na ploščo, se niso nič skrivali.

Nato se je sprevod vrnil proti Sv. Janzu, kjer je princ Pavel povabil vse domačine na prigrizek. V prijetnem razpoloženju so se po plesu, ki ga je pogosto prepletalo tudi kolo, domačini razšli s pričrčanjem, da tako ljubimih gostov, kakor so v gradcu prince Pavla, Bohinj še ni imel.

Po tiralici prigan iz Splita v Ljubljano

Ljubljana, 7. septembra.

Policijska eskorta je danes pripeljala iz Splita v Ljubljano mladega pustolovca, ki je 29. julija vdrl v stanovanjsko sobo posetnice Marije Sitarjeve v Zgornji Siski ter ji odnesel iz ročne blagajne 40.000 Din gotovine in več zlatnine, tako da je Sitarjeva utrpela 50.000 Din škode. Sum vloga je padel takoj na 22 letnega hlapca Lipeta, ki je poprej služil pri Sitarjevi ter so mu bile razmere znane, a je po vlogu pobegnil. Ljubljanska policija je za njim izdala tiralico. Imela je uspeh. V Splitu so ga prijeli na nekem privatnem stanovanju.

Mladi pustolovec je bil močno potr, kajti imel je prazen žep pa kovčec z boro notropijo. Na splitski policiji je Lipe priznal tatvino, toda le gotovine 40.000 Din, tajil pa je tatvino zlatnine. Po vlogu se je še tisti večer (vlogi je popoldne) odpeljal z brzcem v Beograd, kjer se je seznanil z nekim Slovincem - trgovskim potnikom, pa je z njim veselil in zapravil skoraj ves denar. Nato je krenil proti Splitu, kjer se je tudi le kratko veselil letoviškega življenja.

DIABETIČARJEM

pomaga zdravniški in dijetle pitje Rogaske sline »Donat« Vprašajte vašega zdravnika!

Pridite za časa jesenske sezone (september in oktober) v Rogaske Slatine! Popolna 20-dnevna oskrba 1.200 odnosno 1.000 Din.

Par političnih beležk

V petek 7. t. m. se je vršil v Ljubljani sestanek za ustanovitev zadruge »Narodna Prosveta«, katere namen naj bi bil izdajanje novega dnevnika. O tej nameri smo v »Jutru« že izrekli svoje mnenje. O sestanku poročajo »Slovenec« naslednje podrobnosti:

»Včeraj, v petek, so se sestali nekateri politiki v Ljubljani, da se pogovorijo o dnevniku, ki ga nameravajo, kakor smo že poročali, v kratkem izdati. Poveljen je bilo, kakor smo poučeni, 400 oseb, prišlo jih je pa 76. Med njimi so bili bivši minister Pucelj, ban dr. Marušič, senatorji dr. Ravnihar, dr. Rajer, dr. Rožič in dr. Gregorin ter poslanci Dermelj, Komar, Mravljec in Krejčič. Ostali so bili banovinski svetniki in prijatelji ministra Pucelja in gosпода bana. Osnovni so zadržali ter v njeno vodstvo izvolili dr. Ravniharja, Pipana, Komana in dr. V debati se je poudarjalo, da mora dnevnik, ki ga snujejo, biti samostojen ter, kakor se je naglašalo, zastopati »čisto politiko jugoslovanske nacionalizma«. Ime novemu listu še ni določeno.«

Tako »Slovenec«. Kolikor smo mogli izvesti mi, na sestanku nova zadruga še ni bila ustanovljena, temveč ima odbor, o katerem poročajo »Slovenec«, samo pripravljalni značaj, pred vsem nalogo, da začne nabirati za zadrugo člane in deleže. Delež znaša 100 Din in se povrne, ako član izstopi. Vendar mora vsak član plačati še 400 Din pristopnine, ki pa se tudi ob izstopu ne povrne, marveč ostane zadrugi. Vsaki pet deležev daje pravico do enega glasu na občnem zboru zadruge.

Poleg gospodov, ki jih navaja »Slovenec«, so bili med 76 udeležencev petkovskega sestanka med drugimi tudi g. Evgen Lovšin, solastnik tiskarne »Rude in kovine«, oba slovenska člana upravnega odbora Narodne banke gg. Josip Kavčič in dr. Igor Rosina, pravni zastopnik Jugočeške in organizator bojevnikov v Kranju g. dr. Sabothy, bojevniški prvak in banovinski svetnik g. Krulje iz Sevnice, odvetnik dr. Rapotec iz Maribora, g. ravnatelj Terček, načelnik pri železniški direkciji g. Deržič, g. župan Azman iz Lesc itd. Kmete je poleg gg. Komana in Azmana zastopal tudi g. Pipan. Med sestankom so se v neposredni bližini kretali tudi nekateri znani ljubljanski bojevniški prvaki. Zakaj niso šli v dvorano, nam niso povedali. Mogoče bomo tudi to kmalu izvedeli iz »Slovenca«, ki je prvi prinesel tudi vest o sklicanju sestanka za ustanovitev novega dnevnika.

Za isti čas kakor ta sestanek je bila sklicana seja glavnega odbora Kmetijske družbe, na katero so prišli nekateri člani prav od daleč. Seja je bila nesklepčna, ker so se nekateri ljubljanski člani namesto seje udeležili sestanka za novi dnevnik. Baje so bili oni člani, ki so iz oddaljenih krajev zamen prišli v Ljubljano, zelo nejevoljni. Ali so jim kljub temu povrnili potne stroške, nam ni znano.

Za soboto so sklicali bojevniki v Ljubljani nekaj kongres delegatov svojih krajevskih organizacij, ki so jih zadnji čas prav pridno ustanavljali po raznih občinah. Ker pa nava pravila njihove Zveze, katerih spremembo je vlada zahtevala, se niso potrijena. V Ljubljani se je, verjetno vsled prepodne objave prepovedi, ipak zbralo okrog 120 delegatov, ki so se potem potpolne sestali na vrtu hotela »Union« pri prijateljski južini, odnosno so porabili lep dan za obisk vselejše. Kakor čujemo, so sedaj ustavljeni tudi vsi krajevni sestanki bojevnikov in s snovanjem nadaljnjih organizacij se je prenehalo. Med tem so nastali tudi konflikti med bojevniki in Jugoslovnsko akcijo, ker je ta poskusila snovati svoje odbore tudi v Sloveniji. V imenu bojevnikov je g. Vidmar na nedavnem sestanku v Mariboru proglasil Jugoslovensko akcijo za fašistično in izjavil, da pravi bojevniki nimajo z njo nobenega posla.

Za politično in nacionalno vzgojo so si gotovi nepoboljšljivi izbrali sedaj posebno skriti kotiček: otroško rubriko v »Slovenec«. Tam razlaga »Kotičkov stricek« nobeljeni deci v »duhoviti« odgovorih na izmišljena vprašanja razne svoje politične in nepolitične nazore. V sobotnem »Mladem Slovincu« čitamo n. pr., da so imena Zlata, Vlastica, Mila, Radojka, Slavica, Dragica itd. tuja, domača so pa Micka, Julka, Urška, Pavla, Marta, Betka itd. V mladinski prilogi od 2. septembra pa čitamo naslednji narodnovzgojni prispevek famoznega strička:

»Pomanjkanje slovenskih dedov je zadnji čas postalo že kar občutno in sem se je jaz resno zbal, da jih kmalu nikjer več ne bo. Saj veš, kako je s to rečjo: danes je modernost, če se slovenski ded potрка na prsa in če vrljo njegovo grlo svečano oznani svetu, da ni slovenski ded, nego to in to. In postavi pred »slovenski« še štiri druge črke in je potem tak in tak ded — kolkja ga brcnila Slovenski dedi so pač trdoživja korenina in me to jako veseli, kajti se imamo vsi samo slovenskim dedom (brez tistih štirih črk odpred) zahvaliti, da sploh smo. Slovenske dede ali štiri črke mi odpred bo tudi predaj s tje pamet srečala. Če si rojen ptič, ne moreš biti miš!«

Pa recite, da ni strupen ta striček! V ostalem zna ta imenitni vzgojitelj otrokom dajati poduk tudi o modernih socialno političnih nazorih po pravilo, da si »bogatin« lahko vse privoščiti, tudi zdravje, siromak pa le smrt. Tu očitno še božja pomoč ne zaleže... po mnenju — Kotičkovega strička.

Povečanje japonskega vojnega proračuna

Tokio, 10. septembra. AA. Japonsko javnost je precej presenetila velika postavka v proračunu za vojaške potrebe. Proračun vojnega ministrstva znaša namreč 626 milijonov jenov, čeprav so še pred kratkim na pristojnem mestu izjavljali, da ne bo presegel 560 milijonov. V poučenih krogi pravijo sedaj, da se je vojni proračun povečal pred vsem zaradi potrebe po zavarovanju Mandžurije in zaradi napetosti z Rusijo.

Velika cerkvena svečanost v Mariboru

Na evharistični shod lavantinske škofije se je iz vse bivše Spodnje štajerske zbralo 30.000 vernikov

Maribor, 10. septembra.

V soboto je bil v Mariboru velik evharistični shod za vso lavantinsko škofijo. Iz vseh krajev prostrane škofije so se zbrale ogromne množice, tako da cenijo število udeležencev na preko 30.000. Slovesnost je bila gotovo ena največjih verskih manifestacij, kar so jih doslej videli slovenske pokrajine. Verniki so prihajali s posebnimi in povečanimi rednimi vlaki, z vozovi in na kolesih, z avtobusi in tovornimi avtomobili, ogromne množice pa tudi peš v manjših skupinah ali tudi v velikih procesijah. Celo iz Prekmurja je prišla peš močna procesija.

Mnogo tisočev se je zbralo v Mariboru že v petek, večina pa je prišla v nedeljo zjutraj. Mariborske cerkve so bile odprte vsi noč in vse lepo razsvetljene. Zlasti učinkovito z neštetimi žarnicami je bila tudi od zunaj iluminirana stolnica. Bleščeče električne žarnice so predstavljale ogromen kelih, obdan od enako ogromnih, tudi iz žarnic sestavljenih sveč. O polnočjo so bile v vseh cerkvah maše polnočne; v stolnici, ki je bila

nabit polna, jo je daroval šibeniški škof dr. Mileta. Vso noč so v cerkvah tudi spovedovali in ob zori vernike obhajali.

Višek svečanosti je bil v soboto popoldne na bogato okrašenem Glavnem trgu, ki so ga množice vsega napolnile. Lavantinski škof g. dr. Ivan Tomažič je prispel na trg v spremstvu šibeniškega škofa dr. Milete ter nad 100 duhovnikov. Opravil je slovesno sv. mašo, med katero je mogočno prepevala vsa množica, kar je na vse navprilo nepozaben vtis; škof dr. Tomažič je sam imel tudi svečano pridigo.

Po končani maši se je razvila ogromna procesija na Slomškov grob, kjer je množico zopet nagovoril g. škof, nato pa opravil litanije pred kapelico, v kateri počivajo ostanki velikega vladke Antona Martina Slomška. S škofovskim blagoslovom množicam so bile cerkvene svečanosti končane in tekoma popoldneva so se udeleženci polagoma razhajali.

S kongresa so bile poslani vdanostne brzojavke kralju, papežu in papeškemu nunciju.

Veličasten zaključek slovanskih plesov

Ljubljana, 10. septembra.

V nedeljo zvečer je bil na letnem sokolskem telovadišču v Tivoliju slovesno zaključen prvi naš slovanski plesni festival. Pred ogromno množico občinstva so ob diskretni iluminaciji nastopile skupine iz Adlešičev, iz Andrijevcev pri Slavenskem Brodu, iz Skopske Črne gore, iz Blata na Korčuli in pa Bolgari.

Vsi plesi so bili veliko novo doživetje za Ljubljano in publika je vse nastopajoče viharo sklamirala. Posebno burno je pozdravila skupino Bolgarov, ki so v lepih, dragoceno vezenih, pestrih nošah izvajali nekaj prav zanimivih, temperamentnih plesov, polnih življenjske radosti in vedrine. Prof. Džonev iz Sofije, ki je vodil bolgarske plesalce, je izpregovoril nekaj pozdravnih besed pred mikrofonom in med drugim poudaril, da je kulturno vzajemno sodelovanje med Jugoslovenci in Bolgari najboljša pot za doseg nacionalne in državne enotnosti med obema slovanskima vejama na Balkanu. Izmed plesov je bila najlepša in najzanimivejša atrakcija na večeru moreška, ki jo je predvajala skupina iz Blata na Korčuli. Moreška je stara viteška igra,

polna slavnih tradicij in veličine, ki jo je preživljala Korčula pred davnimi stoletji. Z nekakšnim literarnim preludijem predstavljajo ples zgodbo o borbi med Mavri in Osmani za lepo hanumo. Korčulani so nastopili v sijajnih, originalnih kostumih in njihov ples je držal občinstvo s svojo dramatičnostjo in slikovitostjo v napetosti do konca. Korčulani so nam s svojim obiskom odkrili nov svet lepote, ki jo premore narod ob morju.

Na koncu je predsednik prireditvene odbora, podžupan prof. Jarc v kratkih besedah izrek zahvalo vsem skupinam, ki so s svojim sodelovanjem pripomogle festivalu do tako veličastnega uspeha, posebiti toplo pa se je zahvalil pokrovitelju festivala, Nj. Vel. kraljici Mariji, ki je s tolikšno ljubeznijo in zanimanjem spremljala ves potek plesnih svečanosti. — K lepemu uspehu pa je doberš delež doprineslo tudi milostno nebo, ki je naklonilo za festivalne dneve izredno lepo in toplo vreme. Šele danes, ko so se gostje po večini že razšli, se je po stari navadi Ljubljana v jeseni spet ulil dež.

Gospodarska razstava v Konjicah

Slovenske Konjice, 9. septembra.

Na pobudo tukajšnjih gospodarstvenikov je bila 8. t. m. dopoldne odprta gospodarska razstava, ki predstavlja za naš srez nekaj čisto novega. Otvoritevni govor je imel g. Rado Jerob, notar in predsednik trške občine, po čigar glavni zaslugi in ob tesnem sodelovanju našega sreskega načelnika g. dr. Suhača je bila razstava prirejena. V uvodu je poudaril krasote naše lepe kraljevine, nato pa je govoril za »grala državnemu himno ob navdušenem vzvikanju našemu ljubljensmu viadaru. V nadaljnjem govoru se je zahvalil za pokroviteljstvo banu g. dr. Marušiču in je pozdravil zastopnika bana g. inž. Zidanška, konjiškega rojaka, ki je z veseljem prispele k nam, da vidi gospodarski napredek svojega rojstnega sresa. Med drugim je potem g. Jerob pozdravil našega narodnega poslanca notarja g. Karola Gajška, sreskega načelnika g. dr. Suhača, odposlanca Kmetijske družbe tajnika g. Katola, starost konjiškega sresa g. dr. Ivana Rudolfa in go. dr. Suhačev, ki so vsi v veliki meri pripomogli k uspehu razstave. Zatem je na kratko obrazložil razpored razstave.

Za g. Jerobom je povzel besedo g. inž. Zidanšek; sporočil je pozdrave gosp. bana, govoril o gospodarskih vršinah konjiškega sresa in podal primerne smerice svojim dragim rojakom.

Nato je bila razstava odprta. Pod vodstvom šolskega upravitelja g. Schella in učitelja g. Malenška so bili vsi predmeti smiselno razvrščeni. Razstavne materije se je nabralo ogromno. Po pestrosti in lepoti predmeti razstave ženskih ročnih del. Res prav mnogo okusa so pokazale marljivke učiteljice upraviteljica g. Bratančeva in gđin. Permatova in Režabkova in številne druge dame, ki se niso ustrašile truda za uspeh.

Razstava sadja in poljskih pridelkov pod vodstvom strokovnjaka oskrbnika g. Jožeta Zdvoca nudi najlepše sadje in grozdje kakor tudi izbrane poljske pridelke, kolikor jih premorejo gospodarji v našem srezu.

Sosednji prostor izpolnjujejo obrtniki in industrijski izdelki. Tukaj so zastopani mizarji, tapetarji, krojači, šivilje, čevljarji. Prav okusna sta paviljon tukajšnje tvornice čevljev »Alfa« in razstava tvornice usnja »Laurich«, ki spada med največje v naši banovini. Razstavila je tudi prav zanimive kožne priprave za tekstilne tvornice.

Veterinarska in higienska razstava nudi obiskovalcem mnogo poučnega materiala.

Vzorno urejena gozdarska razstava je za naš srez, ki se do dobre polovice peča z gozdarstvom, zelo poučnega pomena. Pozornost občinstva zbuja v miniaturni, a do najmanjših podrobnosti izdelana žaga venecianka. Izdelek je komaj 16letnega Milana Muhiča od Sv. Barbare pri Konjicah. Nadarjeni mladenčji zaslužijo vso pohvalo. V tem oddelku je razstavila tukajšnja podružnica Kmetijske družbe najrazličnejše vrste zdravilnih zelšč, suhih gob, raznih poljskih pridelkov z lastnega posestva, umetnih gnojil in drugega. Vse to

je prav strokovnjaško uredil g. Žagar Ciril, upravnik podružnice, ki je tudi sicer mnogo storil za razstavo.

V veliki telovadnici je paviljon tukajšnje vrtnarje g. Peršenonika. Zanimiva je v zmanjšanem merilu narejena kočna na Pesinu, ki služi istočasno za planinsko, lovsko in tujsko-prometno razstavo.

Omeniti moramo tudi, da je naš mojster g. Radič razstavil poprsji Nj. Vel. kralja Aleksandra in g. A. Lauricha, ki sta deležni mnogo priznanja. Poprsji sta v naravnih velikosti.

Obširne prostore dvorišča je izpolnila Kmetijska družba iz Ljubljane. Razstavljene kmetijske stroje zbuja mnogo občudovanja med obiskovalci. Tu je razstavil tudi svoje prvovrstne izdelke naš domači sodar Franc Rudolf.

Razstava perutnine je enako pestra. Najbolj je zastopana naša domača štajerska pasma.

Vsa razstava je na lepem vsiku in je treba priznati, da so se prireditelji res potrudili.

Zborovanje graditeljev

Ljubljana, 10. septembra.

V sejni dvorani Zbornice za TOI so se včeraj dopoldne vršila glavna skupščina Združenja pooblaščenih graditeljev kraljevine Jugoslavije. Zbrani so bili delegati sekcij iz Zemuna, Osjeka, Sarajeva, Splita, Sušaka, Vojvodine, Zagreba, Maribora in Ljubljane, posebno toplo pa je bil od stanovskih kolegov pozdravljen pionir slovenskega stavbarstva Ivan Brčić, dolgoletni predsednik Združenja graditeljev za dravsko banovino. Banko upravo je zastopal banksi svetnik Borštinar, mestno občino pa občinski svetnik inž. Bevc.

Skupščina, ki jo je vodil predsednik Mirolav Zupan, je živahno razpravljala o težki gospodarski krizi, ki je v največji meri zadela gradbeno stroko. Obširna razprava se je vršila o davčnih bremenih, o kreditnih razmerah, o zaposlitvi domačih tehnikov, katerih gmotno stanje je od dne do dne obupnejše, o tuji industriji, ki odjeda zaslužek domačim silam, ter o vprašanju javnih del. Po izpraznem stvarnem razmotrivanju je bila na koncu sprejeta obširna resolucija, ki zahteva med drugim: 1. Da se omogoči gradnja državnih upravnih poslopj, uradnih, prosvetnih, higienskih, socialnih in telesno-vzgojnih zgradb, nadalje izvršitev novih cest, mostov, železniških prog, elektrotehničnih naprav in drugih objektov, ki so v današnjem življenjskem nivoju neobhodno potrebne. — 2. Da se graditeljskemu stanu, katerega poslovanje temelji na kreditni podlagi, nudi možnost cenene kredita z znižanjem obrestne mere in zopetne likvidnosti denarnih zavodov. 3. Da se vse težnje gospodarstva v naši politiki boljše uvažujejo, zlasti kar je nujno potrebno, da se naša notranja gospodarska politika preustroji, da bo v skladu s potrebami gospodarstva.

Posebna resolucija je bila na zborovanju sprejeta tudi o novelizaciji obrtnega zakona in načrta zakona o pooblaščenih inženirjih in arhitektih. Skupščina poudarja, da se graditelji nikakor ne morejo odreči svojim dosedanjim pravicam. Ob zaključku skupščine so delegati poročali še o delovanju posameznih sekcij. Prihodnje leto se bo skupščina vršila na Sušaku.

Naši kraji in ljudje

Smrtna nesreča na Jalovcu

Abiturient Marijan Benedik iz Stražišča se je ponesrečil na svoj 21. rojstni dan

Ljubljana, 10. septembra

Kakor je poročalo že ponedeljsko »Jutro«, je grozna nesreča v stenah mogočnega Jalovca v nedeljo zahtevala življenje nadarjenega mladika Marijana Benedika, sina splošno znanega gostilničarja g. Franca Benedika iz Stražišča pri Kranju. Pokojni Marijan je letos maturiral na ptujski gimnaziji, v prihodnjih dneh pa je hotel odriniti v Dubrovnik, ker je bil sprejet v pomorsko vojno akademijo. Bil je izredno nadarjen dijak in vnet član Sokola. Pred odhodom v Dalmacijo je hotel še obiskati ljubljene gore in smrt ga je zadela baš na 21. rojstni dan.

Marijan Benedik se je v družbi učiteljskega abiturienta g. Zeljka Križnarja iz Kranja in gđ. Zdenke Azmanove napotil v soboto v Tamar, kjer so prenočili. V nedeljo ob pol 5. zjutraj so se podali na vrh Jalovca. Pri povratku je Marijanu na najboljši eksponiranem mestu spodrsnilo, ko je hodil kakih 20 m pred družbo. Padel je na hrbet in prijateljevi klici, naj se poslužijo cepina, so bili že prepozni, kajti navzdol je drsel z veliko brzo ter obstal le meter kakih 50 m globoko med snegom in skalo.

Baš tedaj, ko je nesrečni mladik obležal mrtve z razbito lobanjo, so se vzpe-

njali po kuloarju trije turisti na Jalovec. Ponesrečenec tovariš jih je s klicem obvestil o nesreči in je eden takoj odšel v Planico, drugi je hitel proti kraju nesreče, gđ. Celestina Arihova iz Podkorena, ki je bila v tej družbi, pa je skušala zavarovati Azmanovo, ki je bila kakih 100 m višje od kraja nesreče. Obe mladenki sta se privezali za vrh ter se previdno spuščali po kuloarju. Usodno naključje pa je hotelo, da je Arihovi na snežišču spodrsnilo prav tako kakor prej Marijanu in sta obe mladenki drsli z veliko brzo po strmih snežišču. Križnar se je bliskovito pognal na snežišče, zagrabil za vrh, na katero sta bili navezani, ter tako preprečil padec, ki bi bil morda zahteval še dve smrtni žrtvi.

Reševalci so se hitro zbrali. V Tamarju je bil g. Jože Čop, pridružil pa sta se mu g. Slavko Gregor, član SPD iz Kamnika in g. Izidor Romano iz Zagreba. Našli so nosilnico gasilskega društva, ki je ostala v Tamarju od tedaj, ko se je ponesrečila gđ. Pavla Jesihova, in v velikim naporom so spravili truplo ponesrečenca do zadnjega snežišča. Ker se je bližala noč, so morali truplo pustiti na mestu, v dolino pa so ga prenesli davi na vse zgodaj. Pogreb žrtve planin bo jutri v torek ob 18. iz domače hiše v Stražišču na farno pokopališče.

19.000 dijakov na šolah v dravski banovini

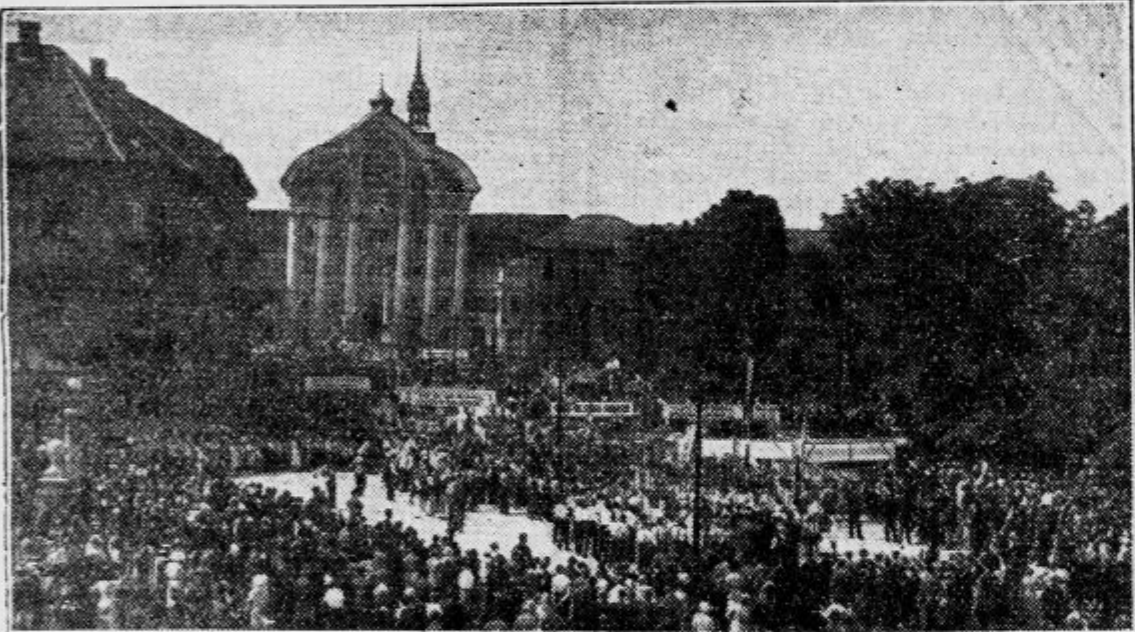
11.000 na srednjih, 8.293 na meščanskih

Ljubljana, 10. septembra

Vpisovanja na naših srednjih in meščanskih šolah so zaključena in pred nami leže zanimive številke o armadi drobiža in mladine, ki se zbira pred težkimi vrati, za katerimi so zaklenjeni zakladi učenosti. Samo na slovenskih realnih in klasičnih gimnazijah se je vpisalo 9332 dijakov in dijakin, pri čemer so razen državnih vstopnih samo še številke z zavoda sv. Stanislava v Št. Vidu in z zasebne nižje klasične gimnazije pri uršulinkah, dočim nam podatki s par drugih samostanskih zavodov še manjkajo. Če prištejemo še številke dijakov na dvorazredni trgovski šoli, trgovski

akademiji in srednji tehnični šoli v Ljubljani ter na ljubljanskem (205) in mariborskem učiteljskem (199), dobimo 10.725. Celotno število srednješolskega dijaštva v naši banovini se giblje torej okrog 11.000. Če k temu prištejemo še 8293 učenec in učenka na meščanskih šolah, se bo na vseh naših zavodih letos pripravljalo na življenje okrog 19.000 mladih ljudi. Da nam bo zmanjkalo izobražencev in uradnikov, se nam torej ni treba bati. Nasprotno, posamezne vrste šol so se že z raznimi zakonskimi trditvami pričele otepati prevelikega navala. Na državnem učiteljskem v Ljubljani, ki je bilo lani, kakor znano, brez

Manifestacija kmečke mladine v Ljubljani

Zbor mladine po obhodu na Kongresnem trgu, o katerem je poročalo ponedeljsko »Jutro«

Del spreveda po glavnih ljubljanskih ulicah

KULTURNI PREGLED

Razstava slovenske pokrajine

Ustanova velesojma je v svojem več kot desetletnem obstoju našo domaćo industrijsko in obrtno proizvodnjo v pogledu kvalitete močno dvignila. Ta napredek ima svoj vzrok v tekmovalni razstavljalci, kdo se bo izkazal a popolnejšim, z lepšim izdelkom. Namen velesojma je torej, da tujcem in domačinom z razstavo pokaže, kaj premoremo dobrega in lepega. Od teh načel ne bi smela velesojmska uprava odstopiti niti takrat, ko se je odločila prirediti poleg drugih še umetnostne razstave. Zamisel sama je seveda lepa: pokazati vsako leto tisočim obiskovalcem (ki bi sicer za to nikdar ne imeli prilike) podobe slovenske umetnosti, kar bi bilo vzpodbudno, pa tudi vzgojno. Naloga je seveda odgovorna, ko vemo, da obiskuje velesojm po dvakrat letno tisoče in tisoče obiskovalcev, to je naenkrat toliko, kolikor bi jih običajne umetniške razstave zmogle komaj v dveh desetletjih.

Ne kaže torej tem množicam kazati potvrdjene podobe slovenske umetnosti, niti ji po štetem umetniškega nadevka vsejevati kič, diletantizem in kar je še najslabšega. Nesmiselno bi bilo sedaj pasti na aranžerji, ki je imel le nalogo, po svojem okusu razobesiti poslane podobe, vse več je krivda tistih, ki sicer ne zamude nobene

prilike, poudarjati svoje posebne misije v slovenski umetnosti in si laste nekaj monopol slovenske krajinske podobe. Vsi ti, ki so desetletja zalagali ljubitelje umetnosti zgolj s podobami slovenskih krajin, bi morali to pot z udeležbo pokazati, kako so najgloblje domeli ta svet, kako so pristihovali njegovega življenja in nehanju. Več je vzrokov njihove abstinence, ki jih tu ne kaže razlagati. Opozoriti pa moram upravo sejm, na katero pade odgovornost, da naj v bodoče, če je njen namen še prirediti umetnostne razstave, spremeni način organizacije in jo poveri ljudem, ki morejo brez sentimentalnosti ločiti plevel od žita. S podobami, kakršne vije na tej razstavi, pa umetnostne razstave tudi oni so bi mogli prirediti.

Zaprav naj bi imenoval le G. A. Kosa, ki razstavlja nekaj krajin, povsem svojevrstnih. V svoji široki tehniki se je omejil na skromno skalo svetlih in temnih barv, skoro brez poltonov, način, ki bje v obraz vsem impresionistom dobesednega pomena. Pa glejte! Kdo slovenskih impresionistov more pokazati na svoje delo boljkega življenja, solnce in zraka! Moč teh slik je taka, da bi vsaka poleg ne vseča impresionistična podoba kljub pisarnosti mavričnih barv bila mrtva, siva, prazna. V slikarstvu je

prvega letnika, so letos spet razglasili vplivanje vanj. A ker se za sprejem na učiteljske zahteve po novem mala gimnazijška matura z odliko, se sploh noben kandidat ni prijavil. Tako v Ljubljani kakor v Mariboru bodo letos odprti samo III., IV. in V. letnik učiteljskih.

Podatke z ljubljanskih srednjih šol smo že objavili. Za našo II. državno gimnazijo je največji srednješolski zavod v banovini realna gimnazija v Mariboru, ki je letos sprejela 1212 dijakov (773 m., 479 ž.). Na mariborski klasični je 740 dijakov (612 m., 128 ž.). Na celjski realni gimnaziji je vpisanih 889 dijakov (600 m., 289 ž.), na kranjski 615 (408 m., 207 ž.), na ptujski 416, na novomeški 371 (266 m., 105 ž.), v Murski Soboti 321 (227 m., 94 ž.), v Kočevju 303 (235 m., 68 ž.), na škofijski klasični gimnaziji v Št. Vidu pa 371 dečkov. Če izvajamo Ptuj, odkoder nimamo podrobnih podatkov, je na 16 gimnazijah 6716 dečkov in 2200 deklic. To se pravi, da je na gimnazijah skoraj točno tri četrtine fantov in ena četrtnina deklet. Prvošolcev je na vseh srednjih šolah 2062. To se pravi, da sedi v prvih razredih skoraj ena četrtnina vsega dijaštva. Tako se armada intelektualnih kandidatov redči čimboli se bliža mali in veliki maturi. Če spet izvajamo Ptuj, so v prvi šoli 1403 fantje in 659 deklet. Tu je feminizem že tako daleč prodrl, da je zavzel dobro polovico moških postojank.

Vera Danilo-Balatkova kot režiserka

Gospa Vera Danilo-Balatkova je z velikim uspehom zrežirala v ljubljanski operi Benešovo češko opereto »Sveti Anton, vseh

zaljubljenih patrone. Je to prva režija bivše članice našega gledališča, ki sedaj biva v Brnu, kjer je njen soprog, v Ljubljani dobro znani in priljubljeni Ant. Balatka, dirigent deželnega gledališča. G. Balatkovo je občinstvo pri nedeljski premieri navdušeno pozdravljalo in ji izrekalo priznanje za uspešno režijo te učinkovite operete.

Dve gospodarski poslopji žrtev požigalca

Kranj, 10. septembra

Kakor smo že v ponedeljskem »Jutru« poročali, je nastal v soboto okrog pol 20. v Čirčah (ne Čirčah, kakor je ime pokvaril tiskarski škrat v ponedeljskem »Jutru«) nevaren požar. Goreti je začelo gospodarsko poslopje posestnika Matevža Kozine, ki je bilo precej oddaljeno od Kozinove hiše. Vsa zgradba je bila naenkrat od vseh strani v ognju, kar je kazalo na to, da je bil požar podtaknjen. Rešiti se ni dalo nič, in so tako z zgradbo vred zgoreli zaloga sena, voz, slamoreznica in drvarnica.

Kakih pet metrov proč je stalo gospodarsko poslopje Helene Kozjekove, po domače pri Skopinu. Ogenj je preskočil tudi na to zgradbo, ki jo je upepelil s senom, slamo in kmetijskim orodjem vred.

Plameni iz obeh poslopj so bili tako visoki, da so se videli daleč naokoli. V Kranju, od katerega so Čirče oddaljene le kak poldrug kilometer, so sprva menili, da gori vsaj pol vasi. Po bližnjih vajah so zvonili ptaj zvoja in po kranjskih tvornicah so klicale na pomoč sirene. Prvi so pripeli na pomoč gasilci iz Kranja in so v glavnem omejili ogenj. Prišlo so še čete iz Trboja, Nakla, Kokrice in Tržišča. Orožniki iz Kranja so se aretirali nekega moškega, ki je osumljen požiga.

manjšim prednost. Germ pa belokranjsko pokrajino, ki kljub zelezarski tehniki niso prav nič natančne in smo se tej tehniki že pred desetletji oddaljili.

Razstavlja tudi nekateri slikarji, ki so pedagogi. Ne bi bilo vzgojno, naštetih njo-

... pere

ALBUS-terpentinovo milo

Zanesljivo, kot zvest pomočnik, učinkuje terpentin s svojo nesnago razkrajajočo močjo v spojitvi z močno se penečim ALBUS-milom. ALBUS-terpentinovo milo je tedaj idealna zanesljivo pralno sredstvo:

ALBUS-milo s terpentinom.
ALBUS-terpentinovo milo, pere bolj hitro in belo in pri tem varčuje Vaše perilo.

Po razstavi arhitekture

Ljubljana, 10. septembra

Med najbolj zanimivimi in najlepšimi razstavami našega velesojma je bila vsakakor razstava arhitekture, ki jo je okusno in smotno aranžiral inž. arh. Herman Hus in ki je bila posvečena problemu kmečkega stavbarstva in male hiše. Čeprav je bila ta velesojmska od zadnje samostojne razstave v Jakopičevem paviljonu manjša po obsegu in manj pestra po razstavnih osnutkih, pomeni vendarle znaten korak naprej. Sam način, kako so bili načrti prikazani in tolaženi v risbah, številkah in modelih, vse delo arhitektov občinstvu znatno približuje, ravno problem male hiše pa je dandane tudi najbolj popularen. Da je to res, so dokazali predvsem obiskovalci sami, ki so se pogostokrat za pol ure in še dlje ustavljali pred načrti, študiali, prerinjavali detajle in kalkulirali.

Tehnični oddelek banske uprave je razstavil nekaj načrtov za gospodarska poslopja državnega zdravilišča v Topolšici, ki so bili v splošnem zanimivi in razkošno opremljeni. Nikakor pa ni prav, da se od uradne strani forsira z gorenjskim slogom kombinirani nemški stil z značilno visoko, ostro streho, ki ni niti naša niti ekonomska. V tem pogledu so naši mlajši arhitekti pokazali s svojimi načrti mnogo več smisla za žive potrebe naroda in zemlje. Inž. arh. Strenar in Koba sta razstavila načrte in model kmečkega doma v nižini, ki je do skrajnosti preprost v obliki, smotru in ekonomičnosti in se z vsem zemeljskim okoljem zliva v organsko enoto. Inž. arh. Platner je temu načrtu napravil enakovreden pendant za kmečko hišo v gorskem kraju. Inž. arh. Omahen in Serajnik sta razstavila dvojčke, t. j. v dvojce zidane enodružinske hiše, s podrobno izdelanimi vrstvi. Inž. arh. Oražem je presenetil z originalnim modelom za weekend na Barju, za nekakšno moderno letoviško stavbo na kolen. Inž. arh. Franz, ki je tokrat prvič razstavil, prinaša načrt individualne družinske vile z zanimivo, po samosvoje umevanju razdelitvijo prostora. Inž. arh. Ogrin je razstavil prav tako lep projekt weekend. Inž. arh. Tomažič je prikazal suvereno zamisel, kako naj se reši problem doma v modernem mestu. Z modelom in načrti takozvane vrstne hiše je efektivno dokazal, da je v gradnji kolektivne vrstne hiše najboljša, najcenejša in najbolj smiselna rešitev individualnega doma. Ti načrti so obenem del široko zasnovanega zasnutka regulacije modernega mesta. Inž. arh. Koba je razstavil še načrt preprosto lepe, udobne planinske kočje, inž. arh. Strenar pa načrt za kolonijo malih hiš s prosto namestitvijo v gaju na ljubljanskem polju. Inž. arh. Mesar je razstavil načrte za moderno letno vilo, ki jih poznamo že z razstave v Jakopičevem paviljonu. Živahno zanimanje je vzbudil model, s katerim inž. arh. Herman Hus nazorno tolmači svojo zamisel, kako naj se izvede zahtevam ča-

sa ustrezajoča ureditev naselbin Št. Vid in Vižmarje nad Ljubljano. Načrte za to regulacijo, ki so nekaj povsem novega pri nas, je inž. arh. Hus izdelal na pobudo banske uprave in so zamišljeni kot vzoren primer, kako je treba izvajati regulacijo kmečkih krajev.

Vsi razstavljeni načrti in modeli so bili izdelani s posebnim oziranjem na občinstvo, kateremu so skušali čimboli nazorno predložiti probleme arhitekture, kakor jih praktično življenje zastavlja kmetu in malemu človeku. Razstava sama je bila živahen dokaz, da delo naših mladih arhitektov vzdržema zori s potrebami in razmerami časa, v katerem živimo.

Pri slabosti je naravna »Franz Josefova« voda prijetno učinkovito domače zdravilo, ki znatno zmanjšuje telesne nadloge, ker se izkaže že v malih količinah koristno. V dopisih hvalijo zdravniki za ženske soglasno prav milo učinkovito »Franz Josefovo« vodo, ki je zlasti pripravna za nežni rast ženskega telesa. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

V svoji koči je zgorela

Braslovče, 10. septembra

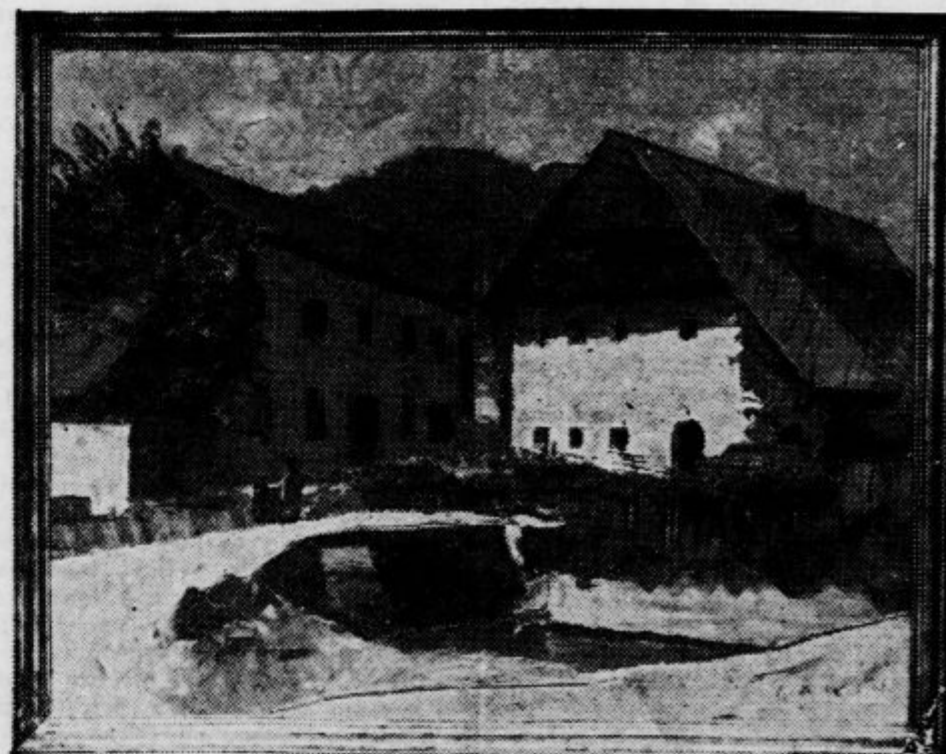
V Gornjih Gorčah nedaleč od Braslovč je prebivala v svoji koči kakšnih 80 let stara Marija Cizejeva, po domače Lahova Mica. Bila je občinska uboga in je v zadnjem času bolehal. Zato ji je prišla stree njena sestra Terezija iz Št. Pavla pri Prebodu. Koča je bila majhna, pa je morala Terezija hoditi spat k sosedu.

V petek okoli pol 1. zjutraj pa je sosed naenkrat zbudil iz spanja krik iz kočje. Poklical je Terezijo, ki je takoj vstala in šla gledat, kaj se godi s sestrom. Ko je stopila v kočjo, ji je puhnil v obraz dim. Gorelo je v notranjosti že tako močno, da ni mogla niti misliti na rešitev sestre. Medtem so že sosed in drugi vaščani prihitali na pomoč in izkušali s škafi vode pogasiti ogenj. Pa je bilo vse zaman. Videli so le še ležati starko negibno poleg postelje in očitno že mrtvo.

Na pomoč so prihitali najprej domači gasilci, nato pa braslovski in letuški z gostarkama. Gasilci so z velikim naporom obvarovali pred ognjem bližnja poslopja.

Ko je bil ogenj pogasjen, so našli zgorele ostanke nesrečne stare ženske. Kakor sodojo, je ogenj nastal tako, da je goreča sveča, s katero si je ženska svetila, padla na posteljo in jo vžgala. Starka je začela klicati na pomoč, a jo je kmalu dim zadušil, da je padla na tla in zgorela.

Pristopajte k »Vodnikovim družbi«

Gojmir A. Kos: Vaška pokrajina

NA SPLOŠNO ŽELJO SAMO SE DANES

ob 4., 7. in 9. uri

JAN KIEPURA in MARTA EGGERTH

v veleopere!

„PESEM Z NEBA“

Za veselje in zabavo skrbe: Pavel Kemp, Pavel Hörbiger in Theo Lingen.

Predprodaja vstopnic dnevno od 11. do 13. ure!

ELITNI KINO MATICA

Domace vesti

• **Vojaške vesti.** Kapetan fregate Nikola Štajnfeld je imenovan za kapetana bojnega broda, Peter Kučej za artiljerijskega kapetana 1. razreda, Diko Ambrožič in Ivan Šimec za pehotnega kapetana 2. razreda; Andrej Slapar in Vilim Ogarelec za artiljerijskega kapetana 2. razreda; Vendelin Šimec in Rudolf Romšak za inženjerskega kapetana 2. razreda; Drago Brezovšek in Leon Bradaška za zrakoplovnega kapetana 2. razreda; Danilo Orelj za sodnega kapetana 2. razreda; Fran Zorec za veterinarskega kapetana 2. razreda; Fran Podboj, Jože Vrtačnik, Avguštin Grošelj, Ljilje Skufca, Stanislav Stiglic, Anton Javoršek, Vinko Hudeček, Milan Zupančič in in Dragotin Ribar za poročnika bojnega broda 2. razreda; pehotni podporočnik Iv. Krašovec za poročnika; Boris Gregorič za poročnika fregate, Robert Rebolj za nižjega vojaškega uradnika 2. razreda; Franc Mihevc za nižjega vojnotehničnega uradnika 2. razreda; rimo-katoliški duhovnik Ante Ronko iz Poljan nad Škofjo Loko pa za uradnika 7. položajne skupine.

V dobri uri opravi delo celega dne, ako pri obnovi perila uporablja edinstveno pripravo PST Patent Stopf Twist.

• **Iz pisarne Imamat džemata v Ljubljani** sporočajo, da so razpisane volitve džematskega medžlisa v Ljubljani in na področju dravske banovine. Muslimani, ki prebivajo v Ljubljani in na področju dravske banovine, se obveščajo, da se bodo vršile volitve v nedeljo 16. t. m. Volitve bo v poslojpu mestnega magistrata v posvetovalnici v I. nadstropju. Glasovanje se bo pričelo ob 8. in bo trajalo brez presledka do 18., če ne bi bile volitve izvedene z aklamacijo.

• **Iz »Službenega listca.** Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 72 z dne 8. t. m. objavlja zakon o izpremembah in dopolnitvah v zakonu o državljanstvu, uredbi o zaščiti kmetov, uredbi o prepovedih popravljanja obkole in obutve po industrijskih (tovarnih) obratih za obkole in obutve ter po njihovih podružnicah in prodajalnih, izpremembe in dopolnitve pravilnika k zakonu o neposrednih davkih, razglas o dodatku na avtomobilne vozovnice v tednu Rdečega križa in objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1934.

• **Nova meščanska šola.** Občinski odbor v Mostah pri Ljubljani je ob koncu lanskega šolskega leta sklenil, da se naj v Mostah ustanovi meščanska šola, ki bo imela obratno-industrijsko smer. Svojo prošnjo je predložilo ministrstvu. Na priporočilo ministra g. dr. Kramarja je sedaj ministrstvo odločilo in dovolilo, da se že v šolskem letu 1934-35 odpre prvi in drugi razred. Prostor so za letos na razpolago v stari osnovni šoli, drugo leto pa bo dobila šola svoje lastne prostore v stavbi, katero je prejšnji odbor spravil pod streho, a je ni dogotovil. Ta stavba je zidana po načrtih arhitekta Plečnika in je bila namenjena za občinsko zavetišče. Največ zaslug za ustanovitev meščanske šole ima sedanji župan g. Pavč. Novi zavod bo v znatni meri razbremenil ljubljanske meščanske šole. Kakor izvedemo, se bo v prvi in drugi razred vpisalo nad 120 učencev in učenk.

• **Velika skupščina naše šolske obrambne družbe** ob 16. t. m. na Vrhniki. Voznja polovična. Na vstopni postaji se kupi cel voznik listek in pa železniško izkaznico za 5 Din. To dvoje in pa potrdilo o udeležbi skupščine, ki ga dobil vsak pri CMD na Vrhniki, velja za brezplačen povratek.

• **Rudarska šola v Celju** (za rudarje in plavzarje) odpre novo šolsko leto z vpisovanjem v prvi razred dne 12., v drugi in tretji razred pa 15. t. m. od 8. ure dalje. Popravni izpiti bodo dne 13. in 14., redni pouk pa se prične dne 17. t. m.

• **Izseljencem-izletnikom** v Holandije, Belgije in Nemčije. Direkcija državnih železnic je sporočila, da je odobrena 50% znižana vozna za izletnike iz Holandije, Belgije in Nemčije. Ker so ti izletniki plačali ob prihodu na jugoslovenskih železnih celih vozno, bodo ob povratku dobili brezplačne vozovnice. Te vozovnice

bo izstavila direkcija državnih železnic ter potrebuje zato točne naslove onih izletnikov, ki se bodo vračali dne 17. t. m. nazaj v navedene dežele. Vsi prizadeti izletniki naj javijo svoje ime, bivalistične in železniško postaje, kjer bodo vstopili, takoj, najkasneje pa do 13. t. m. zjutraj, ustmeno ali pismeno izseljenškemu nadzorniku v Ljubljani.

• **Filatelistična razstava v Novem Sadu.** V soboto dopoldne je bila v prostorih novosadskega trgovskega združenja otvorjena prva jugoslovenska filatelistična razstava, združena s filatelistično borzo. Razstavo je otvoril predsednik novosadskega filatelističnega društva dr. Nikola Matijević. On in mestni načelnik dr. Borota sta pozdravljala delegate iz Beograda, Zagreba Ljubljane in drugih krajev ter izrekla tudi posebno zahvalo novosadskemu poštnemu ravnatelju, ki je uredil na razstavi posebno pošto ekspozituro, ki je petatila vse poštno pošiljate s posebnim žigom v spomin na filatelistični kongres in na razstavo. Razstavljene znamke predstavljajo vrednost preko pol milijona dinarjev in so med njimi posebno zanimive slovenske znamke iz leta 1919. In 1920. Po obisku, ki ga je imela razstava prvi dan, se da sklepiti, da se bo veliko število domačin in tujih filatelistov poslužilo tudi borze znamk, ki je združena z razstavo.

Iz zvočnega kina Dvor

se razlega ob 4., 7. in 9. uri zvečer

smeh in grohot

baje, ker se predvaja vesela burka

Dobri vojak Buster

Ljudje, ki gredo mimo, so kar iznenadeni nad tolikim smehom.

• **Novi grobovi.** V Ljubljani so umrli: gospa Mimica Heferle rojena Pfeiferjeva, zdravniškova soproga, ki bo položena k večnemu počitku jutri ob 16., soropna posestnika in prevoznika gospa Terezija Vrhovčeva, ki bo pokopana jutri ob 15., in gospa Marija Čibejeva rojena Krapeževa, ki jo bodo pokopali danes ob 18. V Ljubljani in Celovcu žalujejo sorodniki za nadstavnim svetnikom g. inž. Ferdinandom Schmittom, ki je preminil 6. t. m. V Krškem pa je ugrabila smrt posestnika in trgovca g. Josipa Krivca, starega 49 let. Pokopali ga bodo danes ob 16. Pokojnim blag spomin, žalujočim iskreno sožalje!

• **Za naše pihalne godbe** je izdal v samozaložbi g. Verj Švajcar, vodja godbenega odseka Sokola I v Ljubljani, štiri efektivne koračnice: »Naš naraščaj«, »Borci, naprejši!«, »Soča« in »Sokolici«, ki so vse prirejene že na manjše godbene enice. Pripravljeni smo, da bodo naše pihalne godbe segle po njih, saj domačih koračnic ravno ni na izbiri. Naročajo se v Jugoslovski sokolski matič ali naravnost pri založniku v Ljubljani, na gl. kolodvoru. — V kratkem izide še drugi snopki koračnic in sicer »Tekmovalske«, »Spomin na slet«, »Stoji, stoji Ljubljana« in »Naši bratje«. Cena zbirki štirih koračnic znaša samo 60 Din skupno. Sežite po njih!

• **Tovarna Jos. Reich sprejema mehko** in škrobjeno perilo v najlepšo izdelavo.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM«

V ŠIŠKI. — Telefon 33-87

V torek, sredo in četrtek ob 7. in 9.

Film iz življenja »Friedricha Velikega«

V carjevi službi

V glavnih vlogah:

O. Gebühr, Renate Müller, T. Lingen.

V dopolnilo nov Foxov zvočni tednik.

Pride! PESEM LJUBEZNI Pride!

• **Druga morskega volka** so ujeli ribiči v soboto jutraj pri Moščernici v neposredni bližini Opatije. Morski volk se je sledeč tunom približal kopnemu ter zasedel v razpete mreže. Borba z zverjo je trajala nad pol ure. Kakor poročajo reški listi, je zver dolga 6 m, tehta pa blizu 700 kilogramov. Razstavljena bo na Reki. Ta vrsta morskoga volka je zelo nevarna. Volkovi so zelo poštrani in oboroženi z ostrimi nazobčanimi zobmi. V teku dneva so ribiči opazili še enega morskoga volka, ki so ga skušali zajeti z mrežo pri nenaseljenem otoku Vuza. Obkolili so ga z dvema mrežama, ki pa jih je zver raztrgala. Morski valovi so pršli v Kvarnerski zaliv za tuni, ki so se pojavili v naših vodah v veliko večjem številu kakor navadno.

• **Slap reke Plive** pri Jakcu popravljajo že dalje časa večja skupina strokovnjakov, ker so velike pomladanske poplave skrenile tok reke v drugo smer in izpodnesle tudi skale, preko katerih je padal slap. Po 15-dnevnem napornem delu so se odločili sedaj za začasno ureditev slapa na ta način, da so izkopali 200 m dolg odvodni kanal. Slap pada sedaj preko nižjih skal, strokovnjaki pa so prepričani, da ga bodo lahko spet uredili na starem mestu. Ko prejšnje podnožje slapa ni več pod vodo, so tudi ugotovili, da se je slapu podobna nezgoda pripetila že pred 50 leti. Skalo so namreč tedaj podložili s široko betonsko ploščo, na kateri se še komaj vidi vdolbeno ime graditelja in tudi letnica.

Pride ljubka Annabella

v baladi iz Bačke

MARIJA

• **Poplave Popovega polja.** V Hercegovini, zlasti pa v okolici Mostarja, je povzročilo zadnje deževje ogromno škodo. Največja škoda je seveda po vinogradih, poškodovani pa so tudi veliki kompleksni obdelane zemlje. Obširno Popovo polje je že nekaj dni pod vodo in so veliki kornosi nasadi popolnoma uničeni. Posetniki teh poplavljenih zemljišč brez pomoči ne bodo mogli preživeti zime.

• **Za odvod vode iz vrgorsko-neretvanskega jezera** so pričeli urejati prekop ki bo dolgo blizu 2000 m, visok pa 3 in pol metra. Po tem prekopu bodo odvajali vodo, ki pokriva večji del leta velike površine plodne zemlje. Strokovnjaki so izračunali, da bi zemljišča vrgorsko-neretvanskega jezera, ko bo enkrat osušeno, v letih srednje dobre letine lahko preredila preko 10.000 prebivalcev. To odgovarja številu prebivalstva ob jezeru in njegovi okolici. Prekop so pričeli kopati od obmorske strani blizu vasi Bačine. Za prva dela je na razpolago kredit od pol milijona dinarjev. Osuševanje bo trajalo najmanj tri leta.

• **Morilec zdravniški dr. Lazica vnovič pred sodiščem.** V južnobanatski vasi Vladimirovcu je bil letos 12. januarja umorjen občinski zdravnik dr. Milenko Lazic iz Pančeva in so sledi strašnega zločina vodile na posestvo rodbine Drakosin. Trije člani te rumenske priseljenke rodbine so izvrševali mesarsko obrt in so z zdravniškim dr. Lazicem večkrat imeli spore, ko je pregledoval zaklano živino. Izkazalo se je, da sta brata Nikola in Marko Drakosin s pomočjo svakinje Marije zvalila dr. Lazica v Markovo klavnico ter ga tam usmrtila z mesarsko sekuro. Okrožno sodišče v Pančevu je obsodilo Marka Drakosina na smrt, njegovega brata Nikolo in svakinjo pa na dosmrtno ječo. Proti razsodbi so se vsi obojeletni pritožili in je prišla zadeva pred kassijsko sodišče v Novem Sadu, ki je razsodbo okrožnega sodišča potrdilo, poleg tega pa tudi Nikoli Drakosinu, ki je bil obojeletni na dosmrtno ječo, prisodilo smrtno kazen.

• **Naše vrle gospodnje Perejo** perilo vedno le z Zlatorog-ovim milom ali pa z Zlatorog-ovim terpeninovim milom volne in svilene stvari pa z Zlatorog-ovimi luskami, ker dobro vedo, da ima obilna, gosta in nežno bela pena Zlatorog-ovih izdelkov izredno čistilno moč. Dobroto Zlatorog-ovih izdelkov naše pridne gospodnje dobro poznajo in zato trdijo vseprej: »Le Zlatorog milo da belo perilo!« Zahtevajte pri svojem trgovcu vedno izrecno le Zlatorog-ovo milo.

• **Christofrov trg.** tečaj. Ljubljana, znani najstarejši, najbolje obiskovan, vpluje zadnji mesec september vsak dan. Domobranska 15. Najboljše učne moči. Trgovski predmeti, nauk o reklam, slovenska, nemška stenografija, strojeplis, jeziki. — Vpisnina 30 Din, lastna hiša, zato mesečna šolnina samo 120 Din. Pouk prične 1. oktobra. Zahtevajte prospekte. — Zavod prekrbuje službe. — Dnevni — večerni tečaj.

• **Čitajte v interesu svojega zdravja** današnji oglas od radenske.

Naročite — čitajte

„LJUBLJANSKI ZVON“

Sečna kislina je strup v človeškem telesu.

Slaba volja, lahka razdražljivost, glavobol, lahka utrujenost, slabo spanje, nervoznost, nemirno srce, sem in tja kakšna bolečina: vse to so neki nejasni znaki notranjega zastupljenja in krvi. Nato oboli organ, kjer se v največji meri useda sečna kislina in nje ne soli. Pojavi se obolenje ledvic, jeter, srca, krvnih žil, skleroza, ghit itd. Često so takih bolnikov močni na videz, ali ker imajo mnogo strupa v sebi, kmalu podležejo vsaki bolezni. Najbolji prirodni mineral za raztapljanje in izločanje sečne kisline je litij, a Radenska je najboljša litijska voda vse Jugoslavije.

takih veleristov, ki se drže načela, da »gora ni nora, le tisti je nor, ki gre gor«. Eden izmed takih navdušenih veleristov je bil tudi znani komik Otto Wallburg. Njemu niso bile gore cilj, cilj mu je bila le prijetna družba mladih deklet in fantov daleč pod vrhovi gor. No, nazadnje, ko je že znal zelo preplevati najzanimivejše točke iz raznih topolpov, se je vendar enkrat opekel. Odkril si slabo stran njegovih izletov. Njegova boljša polovica je vse zvedela in zaplesala sta. — Kakšni so bili pogoji mira, izveste samo, ako posetite dne 14. t. m. ob pol 3. predstavo ZKD.

— **Tragična smrt 84 letnega starčka.** Občinski ubožec, 84 letni Vinko Potočnik iz Pištanja, ki ga je neki avtomobilist povozil na cesti v Blagovici, kakor je že poročalo ponedeljsko »Jutro«, je poškodbam podlegel v bolnišnici. Starček je postal žrtev nesreče, ker je naglušen in že napol slep sam taval po cesti.

— **4 mesečni dnevni gospodinjki in kuharski tečaj** odpre Nabavljajna zadruga uslužbenec državnih železnic v Ljubljani 15. t. m. Vpisovanje v ta tečaj se bo vršilo v dnevih 13. in 14. t. m. ob 10. dopoldne v pisarni železniškega menze v Pražakovi ulici.

— **Kromatična harmonika** se tudi v letošnjem letu poučuje na šoli Glasbene Matice. Uči g. Rudolf Pillich, znani strokovnjak in državni prvak na tem instrumentu. Prva ura bo v sredo, interese naj se prijavijo v pisarni Glasbene Matice.

— **Za mestne reveže** je darovala 50 Din neka članica pizenske družine, ki je nastopala na festivalu. Znesek je poklonila zaradi tega, ker ji mestni zdravnik g. dr. Rus ni hotel nekšar računati za nudeno zdravniško pomoč.

— **Udobno prenočevanje** nudi zelo ceneno hotel Slon.

Iz Maribora

— **Abonirajte se v gledališčni!** Za nizko vsoto, ki se plačuje v sedmih zaporednih mesečnih obrokih (najmanjši obrok je 9 Din!), dobi vsak gledališki abonent letos 12 dramskih, 9 glasbenih predstav in en koncert. Abonma je najmanj 10% cenejši od lanskega, ker prejmejo letošnji abonenti 22 uprizoritev nam 20 lanskim, torej 2 uprizoritvi več. Čene za vsak mesečni obrok — ves abonma stane 7 takih obrokov — so naslednje: ložni sedeži po Din 58, 38, 31, 24 (za uradnike 48, 32, 27, 20); parterni sedeži po 48, 38, 31 (za uradnike 41, 32, 29); balkonski sedeži po 48, 38, 29, 22 (za uradnike 41, 32, 24, 18); galerijski sedeži po 24, 19, 13 (za uradnike 19, 14, 9). Dobe se tudi bloki, ki omogočajo obisk gledališča pri poljubnih 12 dramskih, 9 glasbenih predstavah in enem koncertu. Tudi bloki se plačujejo v sedmih mesečnih obrokih. — Opozorjamo obiskovalce na sezonske lepake, ki bodo nalepljeni te dni in bodo vsebovali vse podrobnosti, kar se tiče nove sezone.

— **Postajališče na Tezmem dovoljeno.** Generalno ravnanjstvo državnih železnic je preteklo soboto podpisalo akt, s katerim se dovoljuje gradnja postajališča na Tezmem. S tem je končno ugodno zaključeno prizadevanje tezenske in vseh sosednjih občin, kakor tudi drugih interesentov v tem okrožju in v mestnem okraju. Ker je vprašanje za gradnjo postajališča potrebne materiala in denarja bilo rešeno že prej, pričakujejo, da bo postajališče že v najkrajšem času dograjeno in izročeno rednemu prometu. S tem bo ustrezno okoliščini, ki šteje nad 16.000 ljudi.

— **Artohučne zveze Maribor-Svečina** ni več. Obnovitev te zveze je nujna potreba, zato bi se naj čimprej podela konca. Sija novemu proslucu (S. V.). Obmejno prebivalstvo je bilo te vznioje vajeno in tudi potrebuje dnevno zvezo z Mariborom, kjer ima opravke pri raznih uradih in s kupčijami. Potreba je splošna, ker je kraj obožen in gre ves dotok proti Mariboru. Sedaj se pričinja kupčija s sadjem (žlanti na svečinska jabolka), kmalu sledi vinski most. Vsi ti opravki privedejo tudi dosti kupcev v obmejni kot. Blizamo pa se tudi slabim zimskim časom, ko ljudstvo ne bo moglo po hoditi v 17 km oddaljeni Maribor, a drugih stalnih dnevnih zvez ni. Sedaj si ljudstvo pomaga tudi s tovrstnim avtom, ako se ravno nudi prilika, a ta vozi le redko in nestalno ter je sploh le prijaznost svečinskega trgovca g. Arha, ako kaj vzame na svoj avto.

— **Mojskova izpitna predavanja** se začne drevi ob pol 20. v državnih deški meščanski šoli v Kerkovski ulici.

— **Dobro plen policije.** Preteklo nedeljo je mariborska policija aretirala 38 letnega cigana Franca Bogdana iz Medmura, ki ima na vesti polkušno tatvino kobilice posestnika Lorbarja iz Slovenskih gor in najbrž tudi kobilice nekega posestnika iz okolice Sv. Lenarta. Na policiji je kljub dokazom zanikal krivdo. Izročili so ga sodišču. — Aretiran je bil tudi vinkar Jože Lavrenčič od Sv. Lenarta, ki je obtožen, da je prevaral več mariborskih in okoliških gostilničarjev na ta način, da je ponujal v nakup vino in jemale naplačilo. Osleparil je pet mariborskih gostilničarjev za približno 2500 Din. Pri zaslišanju je krivdo priznal.

ga časnika »Marianne«, osem strani in vsak izvod bo stal v podrobnosti 3 Din. Naročnina znaša 120 Din na leto in se lahko plačuje tudi četrtletno. Uprava sprejema naročnino samo po poštni nakaznici ali po poverjenikih. Prvo število dobe na ogled mnogi intelektualci po vsej državi. Od druge številke dalje ne bo nihče in pod nobenimi pogoji dobival lista zastoj. — Za novi list »Idejec« vlada že sedaj v vseh kulturnih krogih velika zanimanje, tem bolj, ker se splošno priznava živa potreba kulturne glasila za vso Jugoslavijo.

— **50letnica dveh Zolajevih romanov.** Ze dva in trideset let se častili Emilia Zolaja zbirajo vsako leto na romanje v Medan, kraj, kjer je dolgo živel in deloval veliki mojster naturalističnega romana. Tudi letos se 30. avgusta zbrali pred hišo, v kateri so se sestajali pri Zolaju prvi naturalistični pisatelji (Huyensmans, Maupassant in dr.), kamor so zahajali Flaubert, Turgenjev, brata Goncourtja, Daudet. Letos je bilo romanje Zolajevih častitev, ki jih je vodil pisatelj Henri Duvernois, združeno s proslavo 50letnice dveh velikih Zolajevih romanov L. 1884. je namreč izšel roman »La joie de vivre«, obenem pa je Zola pričel pisati in napovedovati »Germinal«. Sloveči rudarski roman, ki sodi med največje mojstrovine socialnega leoslovja, je malo pred svojo 50letnico izšel v novem slovenskem prevodu Alfonza Gepana pri Tiskovni zadrugi.

Češka kmetiška svatba

Festival slovenskih narodnih plesov, kiso ga širokopotezno aranžirali: mestna občina Ljubljana. Narodno gledališče in uprava ljubljanskega velesejma in tigar pokroviteljstvo je prevzela kraljica Marija, je v operi snoti otvoril »krojev« odbor narodopisne spoletnosti iz Plaznje s Češko kmetiško svatbo v štirih dejanjih. Ob aklepu pa so naši češki gostje dodali še tri plesne priore iz »Prodane neveste«.

Besedilo Češke kmetiške svatbe je iz ogromne svatbene folkloristične snovi sestavila ter v izvirnem, nepopučenem kmetiškem narečju napisala Marija Labdova, pristno narodne pesmi v njihovi praočliki in isotake plesu pa je pripeval Jaroslav Bradač. Gladko tekočo, iskreno in naravno razgibano svatbo je kot režiser vodil R. André, plesu pa je nastudiral V. Jerovšek.

Opera je bila polna do zadnjega kotika, pristaviti je bilo treba še mnogo zaslinih sedežev. Ob odkritju zastora in po vseh dejanjih je naša publika pozdravljala plenzerske goste z nekončnimi vzkli in aplavzi. Ob vseh teh živopisnih dogodkih, običajih, šaloh, pesmih in plesih, ki tvorijo ta veseli svatbeni film, se nam je zdelo, kakor bi bili doma na kmetijskih svatbah, žal, že davno skoro pozabljenih. Vse te obrede, vse te elične pesmi in podobne plesu je naš sliak nekaj ozonal, na jih pozna v nekaterih naših krajih in spoštuje še danes. Strekali je zbral v zbirki slovenskih narodnih pe-

smi v III. razdelku nebroj avstovskih pesmi, svatbenih šeg in obredov, ki se prenogokrat do pičice skladajo a češkimi. Nedavno pa je zabeležil ob priliki svojega bivanja med koroškimi Slovenci tudi Fr. Marolt dragocen šop svatbenih pesmi in navad, ki so še dandaneš veljavne. Z lahkoto bi spreten človek sestavil prav tako pestro, živo in originalno svatbeno zgodbo iz naših obredov, pesmi in plesov, kakršno so nam prikazali včeraj Čehi.

Tu ni bilo ničesar izmetničenega, stiliziranega, prirejenega. Prekrasne, dragocene narodne noše so bile od čoveljčkov do zadnje pentlje na glavi pristno domače, narodne, prav tako ganljivi in šaljivi govori, obredič, enoglasne, nepričljive priprpote podane pesmi, muzikantje vaški, dve gozli in kričiči klarinet, pa še dudu, pleši ljubljnjivo primitivni, a vse tako barvito, živahno, lahkočno, naravno, da se človek ni mogel dočista nazgledati in naveseliti.

G. R. André, izraziti tip poredno veselega, duhovitega starešina, ali »lampača«, tigar kopijo je ovekovečil kot mešetarja v »Prodani nevesti« veliki Smetana, je bil duša cele svatbe ter je s svojjo, okoli petdeset članov broječo skupino izvedel Češko kmetiško svatbo tako vzorno in zaokroženo, da ni čuda, če je bila njegova družina opetovano na mednarodnih prireditvah narodnih noš in plesov na prvem mestu odlikovana.

Nam, slovenskim gledalcem in poslušalcem pa so bili ti češki svatbe in njihova

ljubezniva svatba še tem dražji, ker smo na mah čutili, da smo z njimi nedeljiva, nerazdružna aorodna, bratska celota od pravadnih do prabodočih dni.

Mariborsko Narodno gledališče obeta za novo sezono med drugim Cankarjevo »Hlapce«, Golouhovo igro »Od zore do mraka«, Kreftovo »Kreaturo«, Iv. Šorlija »Divje ognje«, Quidama »Injekcije« in Vombbergerjevo »Zlato telec«. Iz srbskohrvatske dramske literature namerava uprizoriti Feldmanovega »Profesora Žitca«, Ksorjev »Požar strasti« in Nušičevega »Mistra Dolarija«. Iz češke literature pride tudi na mariborski oder Olze Scheinpflugove »Gugalcice«, ki se v kratkem uprizori v Ljubljani. Ostali repertoar navala med drugim imena Deval, Farrère, Hoffmannethal, O'Neill, Shakespeare, Shaw, Savoir, Toller, Oscar Wilde. Glasbeni našt napoveduje tudi Smetanovega »Dalibora« in Benešovo opereto »Sveti Anton«.

Nepotreben problem. Profesor Božidar Slojanovič, ki je baje po stroki matematik, približuje že nekaj časa v beograjski reviji »Život i rad« članke v zagovor svojega narčta, da naj Jugoslovani rešimo svoj jezikovni problem z novo abecedo, ki bo na pol latinica, napol cirilica. Slojanovič je že izdelal osnutke te kompromisne abecede, pri tem pa razvija svojevrstne mitifikacijske teorije. V slovenski javnosti še ni bila beseda o Slojanovičevem načrtu, da bi naj

nova abeceda veljala tudi za Slovence. Umljivo je, da je »iznajdbac« B. Slojanovič čisto zasebna zadeva in da ni vredna večje pozornosti nego vse druge teorije, a kateri mi skuša ta ali oni zaradi večje slave svojega imena ustvariti nepotrebne probleme, izgovarjati ali celo jezikovne pravde in boje. Cirilica in latinica sta danes že tako ustaljeni pisavi, da je popolnoma odveč vsaka mešanica, slehern abecedni »brizganec«. Ne čutimo potrebe po dasevni pijači, ki jo ponuja B. Slojanovič. Njegova »reformacija« pomeni pol polji in ustvarja jezikovnega bastarda, ki ne more zadovoljiti ne teh, ki čislajo latinico, ne onih, ki jim je pri srcu cirilica. Prepustimo te zadeve času in ne dajmo, da nam matematiki rešujejo jezikovna in sploh kulturna vprašanja, ki se ne dajo rešiti z mešanico latinških in cirilskih črk, ker so več nego zolj črkarske zadeve. Mislimo, da se tako ustvarjajo čisto nepotrebni problemi. Jezikovne reči so danes nekoliko bolj zapletene nego so bile za časa selunskih bratov in celo za časa Vukove jezikovne reforme. Potrebujemo edinstvo državljanske in narodne zavesti, ne pa edinstva črk in besed. Naša skupna bodočnost ne zavisi od latinice in cirilice, zlasti pa ne od mešanice obeh. Zato je treba odkloniti »reformacijske« patos B. Slojanoviča.

Nov beograjski literarni - kulturni tednik »Idejec«, ki ga bo izdal in uredjal pisatelj Miloš Crnjanski, prične izhajati s 1. oktobrom. »Idejec« bodo imele format pariške-

Iz Celja

e— Javna prošnja. Marija Razborska, stanujoča v Zavodni 7 pri Celju, vdova po čevljarju in 100% vojnem invalidu Jerneju Razborsku, ki je umrla 2. maja 1929 v Invalidskem domu v Celju, prosi vojne tovaršne svojega moža, ki so bili 1. 1916 in 1917 na fronti na Doberdolu in lahko pričajo, da je bil Razborski v vojni ranjen, da bi sporočili svoj naslov Mariji Razborski ali pa občinskemu uradu za Celje okolico.

e— Umrla je v soboto v Celju, za kresijo 14. v starosti 42 let kontoristka ga. Marija Činekova roj. Rojnikova. V celjski bolnišnici je umrla v nedeljo v starosti 29 let ga. Marija Podgornikova s Sp. Hudinje 82, žena g. Podgornika, šoferja pri Avtoprometu in zadrugi v Ljubljani.

e— Tri nove zvonove, ki jih je vila mariborska trdnja Bühl, bodo potegnili v soboto popoldne v zvonik Marijine cerkve v Celju. Največji zvon je težak 23, srednji 11, tretji pa 8 stotov. Blagoslovitev novih zvonov bo v nedeljo popoldne.

e— Izprijen otrok. Na praznik 8. t. m. ob 13.30 se je pripeljala nekda gopa s Koroskega s savinjskim vlakom v Celje, odkoder se je hotela peljati v Varaždin na obisk k svojem sinu, ki je tam interniran. Ko se je v Celju za trenutek odpravila s perona, je pustila pred stranicem svojo ročno torbico, v kateri je imela potni list, 24 šillingov, 71 dinarjev in drobnarijo, in skupni vrednosti 700 Din. To priliko je izrabila neka 11letna deklica, ki se je vračala s očetom in materjo iz Beograda v Maribor, in je ukradla ročno torbico. Tatvino je k sreči opazila neka gospodična, naka so deklico prišli. Pri otroku so našli torbico z vso vsebino.

e— Ušoden padeč. Na Slatini pri Ponikvi si je 14letna posestnica hčerka Marija Petkova doma pri padcu zlomila desno roko. Zdravi se v celjski bolnišnici.

e— Kino Union. Danes ob 16.15 in 20.30 zvočni velenim »Čibe« in zvočni tdnik.

e— Nabavite si srečke drž. razredne loterije za novo kolo takoj v podružnici »Jutrac« v Celju.

Iz življenja na deželi

KOSTANJEVICA NA KRKI. Že pred vojno je obstojala v Kostanjevici uniformirana meščanska garda, ki pa se je med vojno razšla ter je morala oddati vse orožje vojski. Kmalu po vojni se je zbudila želja, da se ponovno ustanovi garda. Ker so je ta obstojale strelske družine, se je ta nova garda združila s strelsko družino pod naslovom Uniformirana garda in strelska družina. Nastale so pa med člani razprtije. Eni so bili le za gardo, drugi pa za strelsko družino in tako je prišlo letos do razdružitve. Garda pa ostane še dalje član strelske družine in je vsakokratni načelnik garde tudi odbornik strelske družine. Z marljivim delom, pri katerem sta si pridobila mnogo zaslug sedanjim predsednik g. Janko Troha in tajnik g. Mate Gregorin, čiji si je strelska družina zgradila na bivšem primitivno urejenem strelšču čedno lopo z vso pripravo, ki je potrebna za redno funkcioniranje strelšča. V nedeljo 16. t. m. bo slovesna otvoritev tega strelšča s nagradnim streljanjem, za katero vlada veliko zanimanje. Za najboljši strelce so preskrbljeni lepi dobroti. Vezbe domačega članstva so v polnem teku in borba za prvenstvo bo ostra. Tekme se lahko udeležijo tudi člani drugih strelskih družin, kakor tudi člani sokolskih, gasilskih, narodnih in humanitarnih organizacij.

KOZJE. Brččas bo malo znano, da smo imeli čez poletje letoviščarje tudi pri nas. Vsi so bili z nekaj izjemami s Hrvaškega, nekateri izmed njih znane ugledne osebe. Navzile slabemu poletju so odnesli s seboj prijetne vtiske in je zato upati, da jih bomo videli še večkrat. Sicer niso doživeli veliki, ali kar je, je v današnjih hudih časih dobro došlo. So pa tukajšnji kraji kakor nalašč ustvarjeni za pomirjenje od mestnega vrveža razvratnih živcev. — Z letoviščarji so nas zapustili tudi notarski kandidati dr. Razborski, sodni koncilist Zoran Rajšp in odvetniška uradnica Marija Vontinova. G. dr. Razborski ni bil sicer med nami dolgo, vendar si je pridobil splošne simpatije. Pogrešalo ga bo zlasti SPD. Prav tako Sokol in strelska družina, ki ji je bil tajnik. Prav občutna vrzel v Sokolskem društvu, da drugih društev niti ne omenimo, pa je nastala z odhodom agilnega tajnika br. Rajšpa in poštvalne s. Vontinove. Vsem trem želimo v novih krajih obilo uspehov.

Iz Kamnika

ka— Zupani kamniškega sreza so imeli v petek popoldne v Kamniku zborovanje, na katerem je imel zanimivo predavanje g. Gorkič.

ka— Selekcijista zadruga. Živnorejci kamniškega sreza se potegujejo za ustanovitve selekcijske zadruge. Kakor vse kaže, bo akcija, ki se je zadnje čase zelo pozivila, v najkrajšem času dovedla do pozitivnega uspeha.

ka— Most na Duplici so pričeli graditi. Dela je prevzelo gradbeno podjetje Miroslav Zupan iz Ljubljane. Most bo lešen in bo najbrž že v poldrugem mesecu gotov, tako da bo še pred zimo zopet vzpostavljen promet na banovinski cesti Kamnik — Radomlje.

Iz Tržiča

e— Predznanje o občinah, njih poslovanju po novem občinskem zakonu in o statusu občinskih službenec je na prošnjo občin sodnega okraja Tržič priredila županska zveza 6. t. m. v Tržiču. Predavala sta gg. banovinski inspektor Gorkič in dr. Kukman. Udeležba je bila razveseljiva, hila je okoli 30 poslušalcev, predsednikov in odbornikov občin. Predavanje je otvoril predsednik tržičke občine g. Franc Globočnik, ki je najprej pozval navzoče, naj pošljejo Nj. Vis. prestolonasledniku za rojstni dan brozjavne čestitke, kar so navzoči odobrili z navdušenimi klici. Jasnim razlagam predavateljev, ki so trajale nad tri ure, so sledili vsi poslušalci z velikim zanimanjem ter stavili številna vprašanja, na katera so dobili točna pojasnila. Iz vprašanj samih je razvidno, kako so taka strokovna predavanja potrebna. Županska zveza vrši s prirejanjem takih razprav hvalovredno delo in želimo, da bi oba predavatelja strokovnjaka slišali čimprej spet v Tržiču.

Iz Trbovelj

t— Jublejna tombola Sokola bo v nedeljo 16. t. m. Okrog 500 lepih in praktičnih dobrotok Jublejna tombola presega po vrednosti vse dosedanje, tudi sokolske, ki so bile znane kot najlepše.

S P O R T

Mednarodni lahkoatletski miting Primorja

Sodelujejo najboljši bolgarski, grški, rumunski in jugoslovanski atleti — Sreda in četrtek, 12. in 13. septembra, igrišče Primorja

ASK Primorje je uspelo angažirati po povratku iz Torina za dvodnevni nastop v sredo in četrtek, 12. in 13. t. m. najboljši reprezentante balkanskih držav, predvsem Bolgare, Grke, Rumune, kakor tudi najboljši jugoslovane. Imenovani so si priborili pravico nastopa na prvenstvu Evrope v Torinu zaradi odličnih rezultatov, ki so jih dosegli na letošnjih Balkanskih igrah v Zagrebu.

Med najboljšimi, ki so si priborili evropski sloves, je treba v prvi vrsti prišteti Grka Syllasa in Mantikasa. Prvi je balkanski prvak v metu diska z odličnim rezultatom evropske kvalitete (48,54 m), drugi pa balkanski prvak in rekord v metu z zaprekami (110 m — 14,8 in 400 m — 55,7 sekund); zlasti imponira rezultat v metu 110 metrov z zaprekami, ki ga postavlja letos na prvo mesto v tej disciplini v Evropi; nadalje Bolgar Dojčev, ki je z doseženim rezultatom v skoku ob palici (3,90) daleč brez konkurence na Balkanu in v večini evropskih držav in Rumuna Havaletza, ki ga krasi odlični rezultat v metu diska (46,72 metre).

Tudi ostali inozemci kakor znana Rumunska srednjeproglaš Popovici in Krause, sprinter Sterian in lanski balkanski prvak v maratonskem teku uživajo mednarodni ugled. Manea je eden najboljših srednjeproglašev tekačev, zlasti v teku na 1500 metrov, ki mu je ponovno uspelo premagati našega najboljšega reprezentanta Krevsa. Skupino inozemcev kompletira še Bolgar Gančev, eden najbolj talentiranih balkanskih all-round atletov, ki se je na balkaniji v Zagrebu izkazal zlasti v metu diska z odličnim rezultatom 43,96 m.

Od jugoslovanskih gostov bi predvsem omenili »najhitrejšega Balkanca« Bauerja, ki si je z izredno živatostjo priboril balkanski in jugoslovanski rekord v teku na 100 m. Dr. Buratović, letošnji balkanski prvak v skoku v višino in poleg Grka Mantikasa najboljši tekač čez zapreke v vzhodni Evropi, Kovačević, balkanski prvak in jugoslovanski rekord v metu krogla ter Goić, od Balkanskih iger v Zagrebu, najboljši srednjeproglašev metalec kladiva.

Domača kluba, ki sta se zelo odlikovala s svojimi odličnimi atleti na letošnji balkaniji, pošljeta v borbo svoje najboljši. Saj ugotavljata s ponosom, da sta vzgojila tri odlične balkanske vrhove, od katerih se je Stepišnik z metom kladiva uvrstil v evropsko klaso, ki je znatno popravil balkanski rekord; Kovačič se je v teku na 200 m revanširal na poraz Bauerju, ki ga je doživel v teku na 100 m, istočasno pa je poleg ostalih premagal Grka Frangoudisa, sprinterja evropskih kvalitet in Krevsa, ki je slavil krasno zmago nad najboljšim balkan.

V nekaj vrstah

Že včas smo poročali o velikih motociklističnih dirkah za slovansko prvenstvo v Zagrebu, pri katerih so prav po naključju Čehoslovaki zmagali z malenkostno razliko 3 točk pred našo ekipo. Istočasno se je vršilo tudi tekmovanje za slovansko prvenstvo posameznikov, pri katerem sta naša dirkača Starič in Uroič žela najlepši uspeh. Slovansko prvenstvo posameznikov si je priboril naš

„Leteči Kranjec“ Starič

ki je v dveh voznjah na 10 krogov zasedel prvo mesto. Ob navdušenih ovacijah je Starič pri prvi vožnji prispel v času novega nacionalnega rekorda 5.11 kot prvi na cilj. Njegov najboljši čas je bil v enem krogu 29 sekund, a povprečna hitrost je znašala 93,096 km na uro. 2. Uroič 5.20,6. 3. Bathelt (Poljska) 5.20,7. 4. Juhan (CSR) 5.27,5. 5. Baron (Poljska) 5.30. 6. Sokolov (Bolgarija) 5.37,4. Na drugi vožnji je Starič kot prvi dosegel čas 5.19,3. 2. Juhan (CSR) 5.27,5. 3. Bathelt (Poljska) 5.27,6. 4. Uroič 5.39,8. 5. Lucak (CSR) 5.42,9. 6. Sokolov (Bolgarija) 5.45. Drugo mesto v slovanskem prvenstvu posameznikov je zasedel Tonček Uroič. Srebrni kip kralja Aleksandra je torej dobil najhitrejši slovanski motociklist Tržičan Ludvik Starič, kateremu k temu uspehu prav iskreno čestitamo. — Pa tudi naši mariborski dirkači so se prav lepo izkazali. Naj omenimo samo lepo zmago Cerića nad Uroičem v dirki sportnih motorjev na 6 krogov. Njegov čas znaša 3.34,3. Uroič je vozil 3.34,4.

Državno nogometno prvenstvo

V nedeljo je počivala samo naša skupina. V prvi, tretji in četrta skupini so se »reševali« v nevarnosti se nahajajoči se favoriti. Beograjski Jugoslavi je bila sila potrebna zmaga ne sicer nujno, pa vendarle potrebna zmaga. Pa si jo je tudi izvojevala. Nič zato, da je izgubil državni prvak BSK. Zadovoljni so bili tudi »plavci«. Ničesar si topot niso igrarji BSK medseboj očitali, ako niso izkoristili zelo zrele in ugodne šanse. Pa se protestirali niso, ko sodnik ni dal upravičene enajstmetrovke proti Jugoslaviji.

V drugi skupini si je niški Gradjanski popravil svojo pozicijo. Vendar BASK, ki je na drugem mestu, ni v preveliki nevarnosti. Gradjanski ima odigranih že 7 iger, v katerih je zbral 8 točk, BASK pa šele 4 tekme z izkupičkom 5 točk. Samo da Basku v nadaljnjih tekmah ne bo preveč manikal »Pražane« Jakšić!

V tretji skupini za Hajduka še ni vse izgubljeno. Polovica njegove usode je res v njegovih rokah. Poraziti mora na lastnem terenu sarajevsko Slavijo. O drugi polovici njegove usode pa bo odločil njegov domači »sovražnik« SK Split. Ali se bo tudi niemu zahotelo, da si od Slavije pribori dve točki, ki niemu ne bosta mnogo koristili?

V četrta skupini preostaja le še ena tekma. In sicer med osiškjo Slavijo in banjaluškim Krajšnikom. V tej tekmi pa se bo krojila usoda — tretjega, namreč zagrebške Concordie. Zagrebčani bodo rešeni pred izpadom le tedaj, ako bo dvoboj med Osijecani in Banjalučani ostal vsaj neodločen. Ako pa bodo Osijecani pobrali obe točki, potem — adijo Concordia, ako ji ne bodo pomagali pri zeleni mizi.

dolgoproglašem Grkom Tsoukalasom. Zvesto bo tej trojica stala ob strani še ostala četita jugoslovanskih reprezentantov na letošnji balkaniji, članov obeh ljubljanskih klubov, ki je uspešno in najčistnejše zastopala jugoslovanske barve: Zorja Aleš za srednje proge, Martini v skoku v višino, Goršek za tek 1500 m in Sporn ter Bručan za dolge proge. Razume se, da bodo našo ekipo kompletirali še mnogi naši odlični atleti, kakor: Cerar Dr., Zupančič, Gregor, Gašperšič, Oroszy, Sket, Jeglič, Serš, Slamič, Marek, Putinja, Dečman, Orehek, Brinet, Svigelj, Zupan, Korč, Raič M., Zgur, Grünfeld, Perpar, Grgič, Stok itd.

V Ljubljani bomo tedaj predvsem imeli reprize revanšne borbe: v tekih na kratke proge med Grkom Mantikasom in Jugoslovencem Bauerom ter Kovačičem, v metu diska med Grkom Syllasom in Rumunom Havaletzom, v metu kladiva med obema Jugoslovencema Goićem in Stepišnikom, v teku čez zapreke med Grkom Mantikasom in Jugoslovencem dr. Buratovićem, v skoku v višino med jug. rekordrjem Martinijem in njegovim rivalom, ki je zmagal na balkaniji dr. Buratovićem, v tekih na srednje in dolge proge med Rumunom Maneo in našim Krevsom.

Ali bo na balkaniji v Zagrebu poraženim atletom uspelo revanš? Igrišče Primorja bo pa vsekakor pozorišče izredno napetih borb, iz katerih bodo izšli kot zmagovalci samo oni atleti, ki dosežejo izredne rezultate.

Tekališče Primorja, ki je eno najboljših v naši državi, brez dvoma pa najelestičnejše, pa bo tudi doprinelo svoj obol, da bodo popravljali mnogi rekordi vseh nastopajočih balkanskih narodov.

Balkanske igre v Zagrebu, ki so bile dosedaj največje lahkoatletske prireditve v naši državi, je posetilo preko 50.000 gledalcev.

Prireditve Primorja je pa repriza Balkanskih iger v miniaturni in največja lahkoatletika prireditve dosedaj v Ljubljani.

Z upravičenostjo pričakujemo, da Ljubljana ne bo hotela zaostati za Zagrebom in da bo sorazmerno s številom prebivalstva namreč Zagrebu, skušala slediti tudi prekosi. Pričakujemo zaradi tega rekordni obisk.

Od naših atletov pa pričakujemo, da bodo stopili v borbo z vso svojo sposobnostjo in v konkurenci z renomiranimi balkanskimi reprezentanti vložili vso energijo in znanje, da dokumentirajo veliki napredek slovanske lahkoatletike, ki si je letos priborila vodilno vlogo v naši državi.

Ker se pričakuje velik naval, se bo vršila predprodaja vstopnic od danes naprej.

Kaj pa je naši skupini? Položaj se ni razčistil. Primorje, dosedaj edini neporaženi klub v tej skupini, igra v nedeljo v Zagrebu proti Hašku. Dalje mu še preostaja težka tekma v Zagrebu proti Gradjanskemu in na domačem terenu proti Iliriji. Treba mu je dobiti iz teh treh tekem samo še eno točko in druga mesta mu nihče več ne more odvzeti. Pa zakaj naši črno-beli ne bi imeli ambicije za prvo mesto? Položaj Ilirije pa ni baš rožnat. Teoretično sicer že obstoja možnost, da zasede tretje mesto in se prerinje do kvalifikacijskih tekem. Toda ta možnost je v veliki meri odvisna od — drugih. Skoda!

V svrhu boljšega pregleda, evo tablice vseh skupin:

I. skupina:									
BSK	5	4	0	1	12:3	8			
Jugoslavija	6	3	2	1	23:7	8			
Yovodina	6	2	2	2	14:9	6			
Tri zvezde	6	2	1	3	9:13	5			
ZSK	7	1	1	5	6:32	3			
II. skupina:									
Gradjanski (N)	7	4	0	2	14:17	8			
Bask	4	2	1	0	17:6	5			
Radnički	5	2	1	2	9:10	5			
Sparta	3	1	0	2	8:7	2			
SSK	2	0	0	2	4:12	0			
III. skupina:									
Slavija (S)	4	3	1	0	9:2	7			
Hajduk (Sp)	5	2	1	2	11:6	5			
Sašk	6	2	1	3	8:9	5			
Split	5	1	1	3	4:15	3			
IV. skupina:									
Concordia	6	3	2	1	24:7	8			
Slavija (O)	5	3	1	1	10:11	7			
Krajšnik	5	1	2	2	15:11	4			
Hajduk (S)	6	0	3	3	3:23	3			
V. skupina:									
Primorje	3	3	0	0	6:2	6			
Hašk	4	3	0	1	7:4	6			
Ilirija	4	1	0	3	4:7	2			
Gradjanski	3	0	0	3	0:4	0			

Nekaj inozemskih tekem

Na Čekoslovanskem se je pričelo prvenstvo, pa kar s pravo senzacijo. Sparta, ki je šla v Brno, je morala pustiti tam obe točki. Zidenice so zmagale s 4:0 (2:0). Ostali rezultati: Slavija: Plzen 8:0, Teplitzer FC: Bohemians 3:2, Viktorija Plzen: Čehie Karlin 7:1, Prosejov: DFC 1:1.

Zakaj pa bi Madžari ostali brez senzacije? Evo je: v Miškolcu je Attila zaslužen premagal Ferencvaros s 3:1 (2:0). Presenetil je tudi neodločni rezultat 1:1 (0:1) med Ujpestom in III. okrajem. Hungaria: Soroksar 7:1, Híspeszt: Szeged 2:2, Phöbus: Budai 3:1.

Evropsko lahkoatletsko prvenstvo

V skupni klasifikaciji je zmagala Nemčija s 75 točkami. Isto število je dosegla tudi Finska, ki pa ima manj prvih mest. Tretja je Madžarska s 54 točkami. Grk Mantikas, ki bo startal v Ljubljani, se je v teku 400 m z zaprekami plasiral s 54,9 na tretje mesto.

Ljubljanski plavalni podsavez. Važna se je danes ob 18.30 v kavarni Evropi. K isti se vabijo Wilfan Draško, Michalek Otmar, Fritsch Erwin, Zicherl Branko. Prosimo vse za zanesljivo udeležbo.

SK Ilirija (table-tenis sekcija). Treningi se vršijo redno vsak dan ob 19. dalje v telovadnici na Ledini 29. in 30. septembra se bo vršil turnir ZSK Hermesa, na kar opozarjamo vse tekmovalce. Danes ob 20. in

formativen sestanek, na katerega posebno vabimo gg. Tavčar, Ozmič, Dečman, Cvenkel ter gg. Dečman, Verč, Scagnetti, Cvenkel, Zargi, Vargazon, Girgon, Šiška in Tavčar Danilo.

SK Ilirija. Plenarna seja upravnega odbora drevi ob 20. v damski sobi kavarne Emone.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 17. naprej stopen trening za ligo moštvo. Vsi igralci se morajo zglasiti pri g. trenerju.

SK Mars. Danes ob 20. strogo obvezna seja pri predsedniku Saksidi. Vabijo se odborniki Milovanović, Kosar, Ocivirk, Grabjan, Vospernik, Vrhovec I., II. in III., Bauer, Slamič, Novak, Zupačič, Strah, Stržičar, Pogačar Igo in gospodar Burger.

GOSPODARSTVO

Gospodarske vesti

— Kontrola prometa žlahtnih kovin. Finančni minister je odredil, da se v pravilniku o ureditvi prometa z devizami in valutami od 7. oktobra 1934 doda po čl. 1. nov člen 1.a, ki se glasi: Osebe in podjetja, ki se bavijo z industrijsko predelavo žlahtnih kovin, kakor zlata, srebra in platine ter platinski skupine (osmija, iridija, paladija, rutenija in rodija) smejo kupovati te kovine v svobodnem prometu samo z dovoljenjem Narodne banke. Vse osebe in podjetja, ki imajo Narodna banka dovolji nakup in porabo žlahtnih kovin za predelavo, morajo voditi posebno knjigo, v kateri se mora vsak čas razvideti: količina in finocla kupljene in prodane žlahtne kovine, cena, ime in naslov prodajalca ali kupca, številka in datum dovoljenja Narodne banke. Obrtniki in trgovci, ki se bavijo z obrtniško izdelavo predmetov iz navedenih žlahtnih kovin ter zobni zdravniki smejo kupovati vse kovine v prostem prometu brez dovoljenja Narodne banke, ne smejo jih pa prelivati v palice ali podobno ter tako prodajati brez posebnega dovoljenja Narodne banke — razen če jih prodajajo Narodni banki. Vsaka kršitev teh določb se kaznuje po določbah čl. 7. in 8. uredb o nadzorstvu nad proizvodnjo in uporabo žlahtnih kovin od 4. avgusta 1934.

— Dodatek na avtobusne vozovnice v tednu Rdečega križa. V smislu razpisa trgovinskega ministrstva morajo po čl. 42. točki 11. zakona o društvu Rdečega križa kraljevine Jugoslavije vsa avtobusna podjetja v tednu Rdečega križa (od 16. do 22. septembra) ob izdajanju voznih listkov potnikom pobirati kot dodatek k vozni ceni prispevek za Rdeči križ, in sicer 0,50 Din od vsakega začeti 100 Din vozne cene. V ta namen je treba vozovnice (v primeru kombiniranja vozovnic za manjše zneske zgolj eno) opremiti z zeleno portoznamko Rdečega križa, ki jo je pri izdajanju potniku uničiti s tem, da se del odtrga. Te znamke se dobivajo pri poštnih uradih, ki tudi prevzamejo nazaj preostale znamke, če se vrnejo v teku 7 dni po koncu tedna Rdečega križa. Izpolnjevanje tega predpisa se bo nadzorovalo.

— Rekonstrukcija delniške glavnice. Banška uprava je odobrila sklepe rednega obnega zbora delničarjev »Pražarne in kemične tovarne« d. d. v Celju od 25. maja. Delniška glavnica družbe se zniža od 1.000,00 Din na 50.000 Din na ta način, da se za 20 starih delnic po 100 Din izda ena nova. Nadalje se sme ta znižana glavnica ponovno zvišati na 1.000,00 Din z izdajo 9500 polno vplačanih delnic po 100 dinarjev.

— V trgovinski register so se vpisale nastopne tvrdke: Schöner Alojz, zavod za plačaturne reklam »Eos« v Celju; Hubert Maks, knjigarna in papirnica »Domovina« v Celju; Predovnik Martin, kopanje in razpčevanje zemlje za barvo, Veliki vrh, občina Šmartno ob Paki.

— Poravnalni naroki v konkurzni zadevi prezadolženca Pavla Pelca, trg. v Ljubljani, Kolodvorska 24, se bo vršil 6. oktobra ob 9. pri okrožnem sodišču v Ljubljani poravnalni narok. Prezadolženec ponuja 20-odstotno kvoto v 3 polletnih obrokih.

— Likvidacija. V likvidacijo je stopila »Humanik« industrija in trgovina z usnien in čevlji d. d. s sedežem na Bregu pri Ptuj, poprej v Sarajevu, (likvidator Adolf Selinger na Bregu pri Ptuj). — Nadalje je stopila v likvidacijo tvrdka Čadež & komp., družba z o. z. v Ljubljani (likvidator Vilko Gale, tiskarnar, Rožna dolina).

— Zakup kolodvorske restavracije v Raketu. Direkcija državnih železnic v Ljubljani poziva interese, da ji do 20. t. m. predložijo ponudbo za prevzem zakupa kolodvorske restavracije na stanici Rakek. Podrobnosti rogoj so na vpogled pri Združenju gostilničarjev v Ljubljani in Logatcu, pri Zbornici za TOI v Ljubljani, pri Zvezi združenj gostiln, obrti za dravsko banovino v Ljubljani in končno pri direkciji drž. žel. v Ljubljani (vsak delavnik med 10. do 12. uro v sobi št. 59).

— Dobave. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 13. t. m. ponudbe glede dobave 85 plošč železne pločevine, 3000 kilogramov olja za osovine, 28 komadov železnih plošč, 6 komadov bakrenih palic, 1 plošč bakrene in 1 plošč medenine pločevine, 50 kg silicijeve žice, 50 kg bakrene žice, 200 komadov izolatorjev, 3100 kg navadnih žebeljev in 30 komadov spiralnih svetrov. Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 20. t. m. ponudbe glede dobave 1800 kg masti za jamske vozilce. Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 30. t. m. ponudbe glede dobave 60 komadov »Boche«-evč, 1420 kg železnih covi, 100 kg železa, 6 kg železnih vijakov, 10 kg sivinega minija, 15 kg sive svetle barve, 200 kg cementa ter glede dobave rezervnih delov za tovorni avtomobil. Dne 4. oktobra se bo vršila pri upravi državnih monopolov v Beogradu ofertna licitacija glede dobave 23.000 kilogramov žebeljev.

— Dobave. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 13. t. m. ponudbe glede dobave 100 kompletnih »Te«-delov za gumijasti kabel in 50 kg žebeljev za krovno lepenko. Komanda obelne čete Škoplie sprejema do 14. t. m. ponudbe glede dobave 1 poštne avtomobila Dne 15. t. m. se bo vršila pri direkciji državnih železnic v Zag

Rak slej ko prej zagonet

Odkritje prof. von Brehmerja — Ugovori njegovih nasprotnikov

Pred dnevi smo poročali, da je nemški učenjak prof. dr. von Brehmer odkril v krvi za rakom bolnih oseb mikroorganizem, ki mora biti po vsej priliki povzročitelj te bolezni. kajti dolgotrajni poskusi z rejami teh mikroorganizmov so v poskusnih živalih povzročili rak.

Na podlagi svojega odkritja je prof. v. Brehmer izdelal tudi posebno metodo za zdravljenje raka, o kateri poroča nemški tisk zelo zanimive podatke. Brehmer je sam v Berlinu in v Parizu preizkusil to metodo na številnih primerih, poleg tega pa je po ejej obravnavala tudi njegova učenka dr. Herrmannova v Berlinu kakšnih 60 primerov, in sicer s polnim uspehom, pa naj je šlo za raka v začetnem stadiju ali za težke in stare primere, ki so jih bili prej eventualno brez uspeha operirali.

Po Brehmerjevi metodi je mogoče rak v začetnem stadiju ugotoviti na preprost način. Pacientu se vbrizgne tekočina, ki sestoji iz amlukonov, šele pred kratkim odkritih, zelo zamotanih organskih spojin, ki spadajo v področje tako zvanih profermentov, in katalitov, ki imajo lastnost, da v najmanjših količinah pospešijo kemične procese. Injekcija ima ta učinek, da se Breh-

Dr. von Brehmer

merjevi povzročitelji raka ločijo od rdečih krvnih teles, ki se jih držijo. Povzročitelji krožijo potem samostojno po krvi in jih je mogoče opaziti z mikroskopom. To se zgodi osem do deset ur po injekciji. Z istimi injkcijami pa se povzročitelji spravijo po

normalni poti tudi iz telesa, ker se samostojno ne morejo dolgo obdržati v krvi.

Zdravljenje obatoji bistveno v tem, da dobi pacient v času 5 do 6 tednov 5 do 10 injkcij. Po tem času se telo osvobodi vseh povzročiteljev raka, bolnik ozdravi. Sporedno z injkcijami gre stroga, precej komplikirana dieta po metodi dunajskega profesorja Freundla, ki jo je že prej precej uspešno uporabljal zoper rak. Smoter te diete je ta, da se alkalna kri, kakršno imajo bolniki te vrste, spremeni v kislno kri. Rak postane nevaren, kakor znano, šele pri 7.6 odstotni alkalčnosti. Dieto podkrepijo z organskimi preparati ali s preparati po prof. v. Kapffu.

Opisana metoda se uporablja enako za začetne in starejše primere, pri zadnjih pa pride v poštev še kirurška odstranitev oteklin ali pa obsevanje z neznatnimi dozami žarkov po francoski šoli. Oboje ni neobhodno potrebno, a pospeši ozdravitev.

Zanimivo je to, kakor poročajo nemški listi, da sta tako Brehmerjev asistent kakor njegova prva laborantka pri poizkusih obolela za rakom, a njegova metoda ju je brez težave ozdravila in sta že davno spet pri delu.

Strašen ogenj na morju

Na zabavni vožnji s Kube proti New Yorku je zgorela moderna ameriška izletniška ladja z 250 potniki

V soboto kmalu po polnoči je izbruhnila za ameriški izletniški ladji »Morrocastle«, ki je vozila potnike s Kube v New York, katastrofalna požar, ki je zahteval okoli 250 človeških življenj. Ladjo so pričakovali ob 8. uri zjutraj v newyorškem pristanišču, ko pa je ni bilo od nikoder, so začeli poizvedovati po njeni usodi ter kmalu izvedeli, kaj je vzrok da je izostala.

Prejšnji večer je zadel poveljnika ladje, kapitana Wilkota, srčna kap. Za njim je prevzel poveljstvo prvi častnik Warmas. Kmalu nato je nastala na morju orkansko nevihta, med njo pa je začelo goreti na ladji. Poročila o nastanku ognja se ne vjemajo. Dočim pravijo neki viri, da je strela zanesla požar, menijo drugi, da je nastal ogenj v strojništvu ali v stropu v njegovi neposredni bližini. Vsekakor je izven dvoma, da je požar povzročil veličansko zmedo. Radiotelegrafisti so sicer klicali na pomoč, kmalu pa so utihnili in to potem, ko so naznanili, da ne morejo več klicati, ker so njih naprave pokvarjene.

Ladje, ki so na odprtem morju prestregle klic posadke gorečega parnika, so takoj odplule na pomoč. To sta bili pred vsem ladji »Monarch of Bermuda« in »Luckenbach«.

Ko je na ladji zapel alarmni zvonec, je ležala večina potnikov v globokem snu. Po sradki, ki se je v trenutku zavedla nevarnosti, je planila kvišku, toda ogenj se je bil že tedaj tako razmahnil, da ni mogel skoro nihče na krov. Ves srednji del ladje so zajemali plameni. Potnikov ni bilo mogoče reševati. V obupu so si sramski razbijali okenca svojih kabin, toda na prosto niso mogli. Zgoreli so z malimi izjemami pri živem telesu.

Brooklynški trgovec James York ki je imel srečo, da je odnesel golo življenje, pripoveduje o svojih doživljajih naslednje:

Ob pol štirih zjutraj me je zbudil iz spanja alarmni zvonec. Vrgel sem nase spodnjo obleko in v tistem trenutku je planil skozi vrata moje kabine, dvignjena s silo iz tečajev, neki mornar. Popadel me je za roko in me brez besede vlekel na hodnik in od tam naprej na krov. Šele tam sem uzel moje planenove, ki je grozeče iztegovalo plamene proti meni. Rešitelj me je z blazno naglico vlekel dalje ter me spustil šele, ko je prišel do skupine mornarjev, ki so bili ravno pri tem, da spuste rešilne čolne.

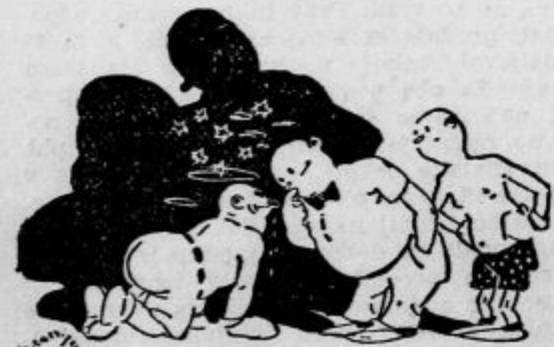
Najstarša mirovna pogodba

Arheološka ekspedicija, ki jo financira ameriško vseučilišče Yale, je odkrila v Mezopotamiji doslej najstaršo znano mirovno pogodbo nekako iz l. 2000 pred našim štetjem. V tej pogodbi so mirovna do ločila po dolgi in krvavi vojni, ki sta jo takrat vodili sumerski mesti Lagaš in Uma.

Uvod v to pogodbo je kaj svečan in pravi: »Državi Lagaš in Uma s tem svečano proglašata, naj bratomorna vojna med njima odslej za vse večne čase počiva. Za pričo te njiju vroče želje in resne volje naj bo božanstvo Ningirzu. Odslej bosta Lagaš in Uma živela v miru, prijateljstvu in slogi, kot dobra soseda, ki hočeta vse pozabiti, kar ju je razdvajalo v preteklo. »ti, Gorje kršilcu miru! Ningirzujeva jeza ga bo uničujoče zadelo do zadnjega pokolenja.«

To besedilo sta hotela nasprotnika podariti še bolj s tem, da sta ga zapisala v lončeno posodo v obliki ogromnega jajca in ga položila v svetišče boga Ningirzua. Vse to ni preprečilo, da bi že nekoliho let pozneje ne prišlo do nove, še bolj krvave vojne. Vlada Ume je takrat brez vojne napovedi planil na Lagaš, mesto upelnil in opustošil deželo. Ljudje niso bili tedaj pač nič boljši...

VS AK DAN ENA

»Niste še dovolj izveščani, gospod Zelenec — ubogajte me in odgodite svojo poroko za en mesec!« (pálloccac)

Umor z zbiralno lečo

Senzacionalen zločin, še senzacionalnejše odkritje

Spretnosti nekega detektiva iz San Franciscu je uspelo, da je pojasnil skrivnostni zločin, ki je v zadnjem času zbudil mnogo vsakovrstnih razlag v mestu ob Pacifiku in se je zdelo, da mu nikoli ne bodo prišli do dna. Ta zločin je bil tako rafinirano izveden, da mu ni primere v kriminalni zgodovini.

Nekega popoldne sredi preteklega meseca so našli 72letno Friedo Matthewsovo v njeni sobi mrtvo. Stara dama je bila že dolgo časa hudo bolna in se ni mogla ganiti s postelje. Omenjenega dne jo je strežnica ostavila za kakšne pol ure, da uredi neke svoje zadeve. Ko se je vrnila, je našla sobo polno dima, neka preproga je gorela, postelj je že popolnoma zgorela, a med njenimi ostanki je ležala stara dama mrtva s strašno ožganim telesom. Ogenj so takoj pogasili in poklicali so policijo. Ker se stara dama ni mogla ganiti in v sobi, ko je strežnica odšla, ni bilo priprave za napravo ognja, so takoj sumili, da se je izvršil zločin, toda strogo izpraševanje vsega strežnega osebja in ljudi v hiši je pokazalo, da med odsotnostjo strežnice ni mogel nihče stopiti v spalnico bolnice. Okno je bilo sicer odprto, vendar je ta čas v vrtu pod njim delal vrtnar, ki bi gotovo videl vsakogar, ki bi skušal po tej poti priti v stanovanje. Sum le ostal na strežnici, ki so jo zaprli, čeprav je prisegala, da ni kriva zločina in ji tega tudi ni bilo mogoče dokazati.

En sam človek ni hotel verjeti v njeno krivdo in to je bil kriminalni uradnik Crowl. Ta je že v naprej sumil nečaka stare gospe, ki je bil nje univerzalni dedič in je prihajal vsak dan v hišo, da se informira o stanju bolnice. Niti njegova skrb za njeno zdravje ni mogla kriminalnega uradnika prepričati, da bi ne imel ta John Matthews svojih prstov vmes. Toda dokaz je bil tu, da ga ob času, ko je starka zgorela, ni bilo v hiši. Crowl je preiskoval dalje. Zvedel je, da si je nečak najel sobo nasproti pokojničine sobe in nekega dne je v njegovi odsotnosti izvršil tajno preiskavo. Kar je tu našel, ga je takoj prepričalo, da je bil njegov sun upravičen. Našel je namreč na stojalu montirano zbiralno lečo s premerom 35 cm in manjši daljnogled. Na podlagi te najdbe so Johna Matthewsua aretirali. kajti način, kako je izvršil umor in ki ga je po trdovratnem zaslišavanju tudi priznal, je bil jasan.

Od nečakove sobe do sobe njegove stare tete ni bilo daleč, cesta vmes je komaj 4 m široka. Lahko je bilo, kakor je pokazal poskus, naperiti z zbiralno lečo sočne žarke, ki so bili tisto popoldne še posebno močni, s pomočjo daljnogleda na posteljo in jo zapaliti. Starka je bila tako šibka, da si ni mogla pomagati in je žalostno zgorela. Tako se je izvršil ta edinstveni zločin, za katerega prejme povzročitelj v kratkem zaslužno nagrado.

Novi bolgarski poslanik v Parizu

Francoska vlada je izdala agregement za novega bolgarskega poslanika v Parizu, prof. Petka Stajnova

A NEKDOTA

V eni izmed predavalnih dvoran berlinske univerze je stal poleg katedra soliden obošalni kavelj, pod njim pa napis: »Samo za docente!« Nekega dne je napisal nekdo zraven: »Se lahko uporablja tudi za obsejanje klubov in plaščev.«

Kako so odkrili Canovo

V Benetkah so pred kratkim našli staro kroniko, ki med drugim pripoveduje, po kakšnem slučaju so odkrili talent velikega kiparja Canove. V stari patricijski hiši so nekoč priredili veliko gostijo, pri kateri so povabljenec postregli z vsemi mogočimi lukulakimi užitki. Po tedanji šegi bi morala priti ob koncu gostije na mizo umetniško okrašena jed, ki bi bila gostom tudi očesna paša. Vodja kuhinje pa je bil v veliki zadregi, ker se ni mogel domisliti ničesar primernega. Ves njegov sloves je bil s tem v nevarnosti.

Služaj je privedel 12letnega Canovo v kuhinjo in ko je videl kuharjevo zadrego, se je takoj lotil dela, da izmodela leva iz kosa masla. V najkrajšem času je bilo to delo opravljeno in maslena plastika je učinkovala tako živo, da so bili vsi gostje presenečeni. Med njimi je bil tudi kot mecen in poznavalec umetnosti znani senator Giovanni Faliero, ki je takoj spoznal, da tiči v dečku nenavaden talent. Zavzel se je zanj in ga dal sprva kiparju Bernardiju v uk, pozneje pa ga je poslal na svoje stroške na akademijo v Benetkah. Tako se je nadarjeni fant lahko razvil v velikega umetnika, za kar ga danes poznamo.

Čitajte tedensko revijo ŽIVLJENJE IN SVET

Slike z ljubljanskega plesnega festivala

Slikovita bolgarska skupina na odru med plesom

Istrska muzikanta, na čijih preprosto godbo so Istrani zaplesali svoje kolo

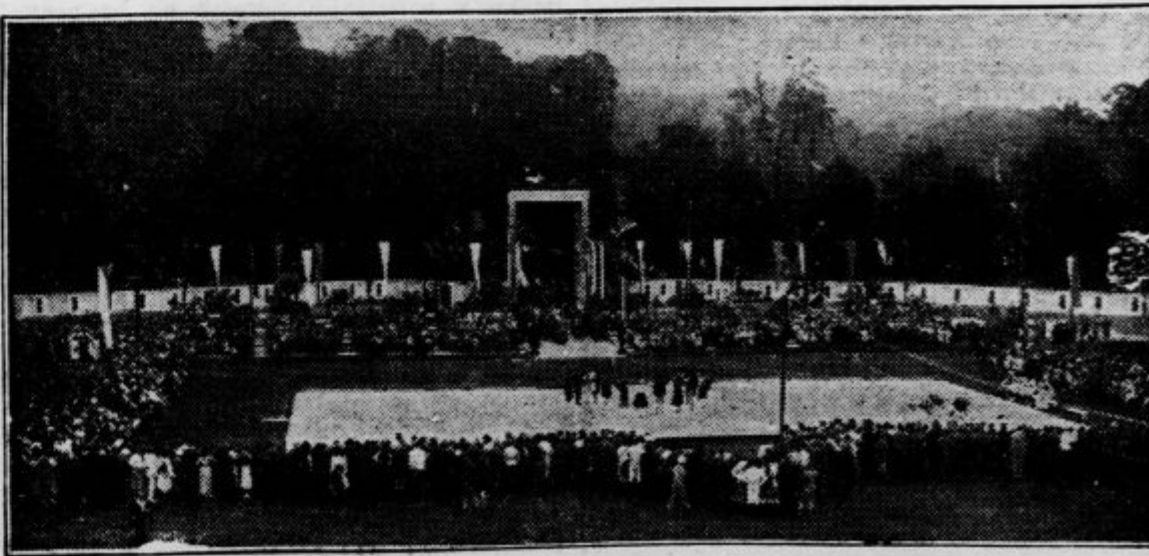
Skupina narodnih noš iz južne Srbije, ki so bile med najslavnejšimi nošanmi

Plesalci z meči iz Gjevorgidije

Soljakinje iz Slavonije

Pogled na prireditveni prostor pri nastopih v grški kapelici

Radio

Torek, 11. septembra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.50: Poručila. — 13: Čas, plošče. — 18: O volji (Pero Horn). — 18.20: Plošče za otroke. — 19: Otroška ura (Mirko Kunčič). — 19.30: Čas, jedilni list. — 20: Priloge humanosti in junstva. — 20.20: Radio - orkester, vmes klarinet solo. — 21.40: Kuplete poje g. Reš. — 22.10: Čas, poročila. — 22.30: Angleske plošče.

Sreda, 12. septembra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.50: Čas, plošče. — 18: Radio-orkester. — 18.40: Čudežne dogodivščine strica Gašperja (Valo Bratina). — 19: Plošče. — 19.10: Sumadija in njena vloga v zedinjenju Jugoslovancov. — 19.30: Pot v Jonsko morje (Davorin Ravljen). — 19.50: Čas, jedilni list. — 20: Orkester koncert g. Sušniga, stolnega organa v Celovcu. — 20.45: Operne duete pjeva g. Gošić in Marjan Rus. — 21.30: Radio - orkester. — 22: Čas, poročila, lahka glasba. — BEograd 18.30: Narodna glasba. — 20: Prenos iz Ljubljane. — 22.15: Lahka glasba. — 23: Ples. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20: Prenos iz Ljubljane. — 22.15: Plošče. — PRAGA 20.10: Program iz Brna. — 22.15: Plošče. — BRNO 20.30: Melodija in ritm v poeziji. — 21: Koncert orkestra. — 22.15: Prenos iz Prage. — VARŠAVA 20: Plošče. — 21: Chopinov koncert. — 21.40: Pesmi. — 22: Lahka in plesna muzika. — DUNAJ 12: Dunajski simfoniki. — 16.40: Plošče. — 18: Schönbergova glasba. — 19.25: Zborovsko petje. — 21.45: Orkester. — 22.50: Nadaljevanje koncerta. — 23.30: Ples. — BERLIN 21: Orkestralni koncert. — 22.50: Lahka in plesna glasba. — KÖNIGS-

BERG 21: Komorna glasba. — 21.30: Orkester. — 22.30: Ples. — MOHLACKER 21: Spevoigra. — 23: Schumannova glasba. — 23.30: Ples. — 24: Nočni koncert. — BUDIMPESTA 17.35: Salonski kvintet. — 19: Klavirski koncert. — 19.50: Operetni večer. — 22.15: Ciganska kapela. — 22.45: Operni orkester.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1—10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavin. Temperatura: prve številke pomenijo najvišje, druge najnižje stanje.

10. septembra

Ljubljana 7, 760.1, 17.7, 86, 0, 10, —, —; Ljubljana 13, 760.4, 18.6, 86, 0, 10, —, —; Maribor 7, 760.0, 16.0, 90, 0, 6, —, —; Zagreb 7, 760.6, 15.0, 90, SSW2, 5, —, —; Beograd 7, 760.6, 15.0, 80, 0, 0, —, —; Sarajevo 7, 764.0, 9.0, 90, 0, 10, —, —; Skopje 7, 761.4, 14.0, 80, 0, 3, —, —; Temperatura: Ljubljana 19.0, 17.0; Maribor 21.5, 14.1; Zagreb 25.0, 14.1; Beograd 23.6, 13.0; Sarajevo 26.0, 7.0; Skopje 27.0; Stanje vremena 10. t. m.: Depresija nad jugovzhodno Evropo s središčem nad severno Italijo povzroča oblačno in deževno vreme v Alpah. Visok pritisk nad jugozapadno, srednjo in severovzhodno Evropo. Nad zapadno Nemčijo in južno Poljsko dežuje, vedro v ostalih krajih. Temperatura je padla v zapadni Evropi in na Balkanskem polotoku, porasla pa v ostalih krajih. — V Jugoslaviji oblačno in nekoliko dežja nad severozapadnim delom države, vedro v ostalih delih, temperatura je nekoliko padla. Minimum Plevlje 6, maksimum Omišalj 27 stopinj.

Priznanje neke zaročenke

"Moški pričakuje toliko."

Kaj je pravzaprav najprivlačnejše pri vsaki ženi?

Lahko imate krasno postavo, lahko ste dobro oblečeni, imate priključljiv značaj in ste lahko dobra gospodinja. — Če pa Vaša polt ni čista, gladka in lepa, najbrže ne boste imeli nikdar možnosti, da bi pokazali vse svoje druge vrline možu Vaših sanj. Moškega pridobi najprej lepa polt. Kadar pripovedujem svojim prijateljem, kako je popolnoma enostavno imeti svežo, belo in mehko kožo, se mi vse čudijo. Leta in leta že imam zaupanje v kremo Tokalon, bele barve, ki ni mastna. Ta krema belijo kožo, jo osvežuje in je popolnoma brez vsake nevarnosti. Odstranjuje razširjene znojnice, zjedalce in gube, ki so posledice starosti, pri tem pa čisti in popravlja tudi najtemnejšo in najbolj raskavo kožo. Prepričana sem, da bo sijajen uspeh kreme Tokalon, bele barve, pomagal vsaki ženi, da si osvoji moškega, za katerim hrepeni.

Čitajte tedensko revijo „ŽIVLJENJE IN SVET“

ZAHVALA

Ob prebrdki in nenadomestljivi izgubi našega soproga, očeta itd., gospoda

Kovačiča Antona

podpreglednika fin. kontrole v Radečah pri Zid. mostu, ki je v najlepši moški dobi postal žrtev nemile usode, nam je od naših prijateljev in znancev bilo izrečeno toliko izrazov iskrenega sočutja, da nismo v stanu se vsakemu posebej zahvaliti, zato izrekamo tem potom vsem, ki so čutili z nami ter nas v neizmerni žalosti tolažili in ga spemili na zadnji poti, našo najiskrenejšo zahvalo. Prav posebno se zahvaljujemo vsem onim, ki so nam bili kakorkoli z besedo ali dejanjem v pomoč, in tudi vsem darovalcem venec in cvetja. Zlasti se zahvaljujemo prečastiti duhovščini, dravski sekciji udruženja zvančnikov finančne kontrole v Ljubljani, g. Dikliču Dragomiru, viš. poverj. fin. kontrole v Krškem, stanovskim tovarišem iz Ljubljane, Celja, Krškega, Laškega, Litije, Zagorja, Trbovelj, Brežic, Cerkelj ob Krki, Sevnice in Radeč, pevcem iz Radeč in častnemu spremstvu lovskega društva iz Radeč. Najlepša hvala g. Seničarju Jofanu iz Celja za občuten nagrobni govor.

Radeče, dne 7. septembra 1934.

Zalujoča žena, otroci in ostalo sorodstvo.

V globoki žalosti naznanjamo vsem prijateljem in znancem pretužno vest, da je dne 9. t. m. po dolgem mučnem trpljenju, previdena s tolažili sv. vere, v 71. letu starosti mirno v Gospodu zatisnila svoje oči gospa

Marija Čibej

roj. Krapež

K večnemu počitku jo spremimo v torek, dne 11. septembra 1934., ob 1/2 6. uri popoldne iz hiše žalosti, Vodovodna cesta št. 55, in jo položimo na pokopališče pri Sv. Križu k večnemu počitku.

V Ljubljani, dne 10. septembra 1934.

Zalujoči rodbini Čibejevi in Krapež.

V GLOBOKI ŽALOSTI NAZNANJAMO VSEM SORODNIKOM, PRIJATELJEM IN ZNANCIEM TUŽNO VEST, DA JE GOSPOD

ING. FERDINAND SCHMITT

NADSTAVBENI SVETNIK

DNE 6. SEPTEMBRA T. L. PO DOLGI MUČNI BOLEZNI ZA VEDNO ZATISNIL SVOJE BLAGO OČI

LJUBLJANA—KLAGENFURT, 6. SEPTEMBRA 1934.

ZALUJOČI OSTALI

Bog je hotel, da je za večno zatisnil svoje oči predobri soprog in oče

KRIVEC JOSIP

trgovec in posestnik v Krškem

dne 9. septembra 1934. po težkem trpljenju v starosti 49 let. Pogreb bo v torek, dne 11. t. m., ob 16. uri.

Krško, dne 9. septembra 1934.

Marija, soproga; Jože, sin; Marija, Milka, hčeri.

7862

Natječaj

za izradbo slika naše ratne mornarice kroz stoljeća.

Jadranska straža, želeći popularizirati našu nacionalnu pomorsku prošlost, namjerava raspisati natječaj za izradbu serije od 13 uljnih slika, koje prikazuju historički razvitak naše nacionalne mornarice.

Izvršni odbor Jadranske straže u Splitu poziva stoga jugoslavenske i slavenske umjetnike nastanjene u Jugoslaviji, koji reflektiraju na izradbu spomenutih slika, da mu se prijave najdalje do konca septembra 1934. godine.

Slike imaju da obrade ove sižeje:

1. Bitka kod Siponta u VII vijeku u kojoj se naša mornarica naročito istakla u osvajanju ovog grada na zapadnoj obali Jadrana.
2. Pomorska bitka kod Makarske godine 887 u kojoj je hrvatski ban Branimir potukao mletačkog dužda Petra Gandiana.
3. Revija ratne mornarice Prvog hrvatskog kralja Tomislava pred Splitom u X vijeku.
4. Pregledavanje hrvatske mornarice XI vijeka u Šibeniku po kralju Petru Krešimiru.
5. Dolazak cara Dušana Silnog u Dubrovnik uz svečani doček dubrovačke mornarice XIV vijeka.
6. Gradnja grada Ercegovići po kralju Tvrtku Kotromaniću u svrhu obrane zemlje s morskog strane u XIV vijeku.
7. Bitka kod Lepanta 1571 godine u kojoj između ostalih ratnih brodova Sredozemnog mora sudjeluju i ladje šibenske, trogirске, hvarske i drugih naših mornarica.
8. Dolazak Krčkih knezova Frankopana sa svojom mornaricom pod Trsat u XV vijeku.
9. Uskoci po buri prodiru kroz Senjska vrata da napadnu Mlečice u XVII vijeku.
10. Bokoška mornarica pred Perastom u prvoj polovici XIX vijeka.
11. Lom jedara i nastup prvih naših parnih ladja u drugoj polovici XIX vijeka.
12. Naša moderna trgovačka mornarica.
13. Naša ratna mornarica.

Svaka od tih slika u dimenzijama 1 m X 70 cm morala bi biti izradjena na ulje i tačno izraziti primorsku pokrajinu gdje se odigrava historijski prizor, historijske objekte (tipove ladja, vrste oružja i nošnje) i kompoziciju koja odgovara historijskim podacima.

Na temelju dobivenih prijava Izvršni odbor Jadranske straže u Splitu raspisaoće uži natječaj između umjetnika, koji se budu do gore utvrdjenog roka prijavili i odredioće uslove toga natječaja. 7858

»Sa Jadrana«

Veliki fotografski natječaj „Jadranske straže“

U namjeri da propagira ljepotu i zanimljivost našeg mora i primorja JADRANSKA STRAŽA je odlučila da sakupi sa svih strana svijeta sve dobre fotografske snimke koje prikazuju kopno i more, sve vrste ladja, floru i faunu, život ribara i mornara i sve što se zanimljivo zbiva u moru i na moru i oko mora naših jadranskih obala, naročito iz predjela od Paga do Šibenika i Budve do Bojane.

Iz sakupljenih — najljepših slika Jadranska straža, sastaviće knjigu »Naše primorje u slici«, a osim toga objaviće uspjelje slike u tekstu svoje revije ili kao umjetnički prilog iste.

U tu svrhu raspisuje Jadranska straža natječaj uz uslove koji omogućuju nagradjivanje, ili tačnije otkupljivanje, velikog broja slika.

Uslovi za natječaj jesu:

1. Natjecati se može svako: amater ili zvanični fotograf u zemlji ili na strani, jugoslavenski državljanin ali inostranac.
2. Broj slika i njihova veličina ostavljeni su slobodnom izboru natjecatelja.
3. Po mogućnosti neka se navedu podaci o aparatu, vremenu i načinu snimanja (zapor, vrijeme osvjetljenja, sito), materijala negativa i pozitivna, a eventualno i o obradbi svake slike, a svakako neka se označi motiv koj slika prikazuje (i mjesto gdje je snimljena), a osim toga ime i tačna adresa natjecatelja.
4. Slike sa negativima imaju se slati na adresu: JADRANSKA STRAŽA, Izvršni odbor, Split, Jugoslavija, do 31. decembra 1934. godine.
5. Ukupna svota koju je Jadranska straža namijenila za nagradu natjecatelja i otkup pripisanih slika iznosi Din 20.000.— od toga će biti nagradjeno 10 slika sa po 500 dinara svaka, a 150 sa po 100 dinara, u gotovini. Osim toga će se Jadranska straža obratiti natjecateljima za eventualni otkup ostalih slika uz manje nagrade po sporazumu.
6. Ispitivanje slika i određivanje nagrada (otkupnih cijena) povjereno je redakciji revije »Jadranska straža« uz saradnju dvaju ili više amateura kao ocjenjivačkom odboru. Protiv odluke odbora nema priziva.
7. Nagradjene slike (kopija i negativ) prelaze u vlasnost Jadranske straže koja stiče također i sva autorska prava (izlaganja, reprodukcije itd.).
8. Nagrade se isplaćuju nakon prijema negativa, u koliko ne bi bio priložen sliči, inače odmah nakon odluke ocjenjivačkog odbora (jury), u gotovini.
9. Doprema pošiljaka (slika i negativ) idu na trošak i pogibao natjecatelja. Nenagradjene i neotkupljene slike (i negativ) vraćaju se na zahtjev natjecatelju koji u tu svrhu doznači Jadranskoj straži poštanski trošak.
10. Rezultati natječaja objaviće se putem javne štampe.
11. Svaki natjecatelj podvrgava se svim uslovima natječaja. 7858

Obćina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša nad vse ljubljena soproga, mati, hčerka, sestra, snaha, sestrična, svakinja in nečakinja, gospa

MIMICA HEFERLE

roj. Pfeifer

soproga zdravnika

včeraj, dne 10. t. m., previdena s tolažili sv. vere, dala svoje mlado življenje na oltar materinstva.

Pogreb predrage bo v sredo, dne 12. septembra t. l., ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Gradaška ulica 18, na pokopališče k Sv. Križu.

Maša zadušnica se bo brala v petek, dne 14. septembra, ob 7. uri zjutraj v župni cerkvi v Trnovem. Prosimo tihga sočutja!

Ljubljana, dne 10. septembra 1934.

Zalujoči rodbini:
dr. Heferle-Pfeifer in dr. Kovačič.

7865

Natječaj

za izradbu dopisnica za Božić i Novu godinu

Izvršni odbor Jadranske straže u Splitu odlučio je da u svojoj nakladi izda seriju dopisnica za Božić i Novu godinu od najmanje 6 komada i to četiri za Božić i 2 za Novu godinu.

Siže ovih dopisnica prepušta se volji slikara, ali treba da imaju veze sa morem i da služi u propagandističke svrhe Jadranske straže.

Umjetnici koji se žele natjecati za izradu ovih dopisnica treba da pošalju svoje slike Izvršnom odboru Jadranske straže najdalje do konca oktobra 1934. godine.

Natjecati se može svaki slikar Jugoslaven. Slika mora imati najmanje format 30 X 45, a može da bude uljena slika, akvarel ili grafika.

Natjecatelj može poslati za natječaj i samo jednu sliku ili ih može poslati i više, a treba ih slati pod šifrom, a ime u posebnom kuverti.

Jadranska straža pridržaje pravo da otkupi i pojedinu sliku, tako da kombinuje seriju eventualno od više slikara. Ocjena slika i određivanje otkupnih cijena biće povjerena posebnom odboru i protiv odluke odbora nema priziva. Otkupna cijena će biti od 500 do 100 dinara za svaku sliku. Otkupljene slike postaju vlasništvo Jadranske straže, sa svim autorskim oravinama. Novac će se isplaćivati odmah nakon ocjene odbora u gotovom.

Doprema slika ide na trošak i pogibelj Jadranske straže. Neotkupljene slike vraćaju se na zahtjev natjecatelju natrag.

Rezultati natječaja objaviće se putem javne štampe i lično svakom natjecatelju.

7858

Marcelle Tinayre:

Upornica

Roman

1

Na sivi skrilasti strehi senatne palače sta se obenem lesketala dež in solnce. Asfalt v Rue de Médicis je se svetil kakor zrcalo; z golega drevja so se iskri kristalnočiste kapljice. V zgornjem nadstropju neke hiše se je bliskala okenska šipa. Dež, ki se je zdaj pa zdaj ulival v srebrnosivem somraku, je že obetal pomlad.

V svoji črni sukneni obleki, črnem klobuku in z veliko belo tenčično petljo je bila vitka, temnolasa, urno korakajoča Jozana kakor prva lastavica te pomladi.

Z levico je dvigala krilo, v desnici je držala odprti dežnik. Mehko blago, ki ga je zbiral na eno stran, je podčrtavalo njen lični stas in lepo oblikovana ledja. Rob krila je odkrival fine čevljičke. Vsa Jozanina prikažen je izražala tisti bojeviti pogum za življenje, tisti nepriljudni način gibanja, ki je lasten samostojnemu dekletu ali ženi brez moža, kadar hodi sama po ulici in sama po življenju!

A vendar sta bila njen pogled in smehljaj izza koprene žalostna in nežna, toliko da ne koprneča. Teh oči in tega smehljaja se je bila dotaknila ljubezen.

Mlad možki je prišel mimo Jozane, se ozrl za njo in rekel: »Prelesta je! Vražje zala!« Sivobradec, ki je stopical za njo, je nekaj momljal o večerjici pri »Foyot«, o tem, da bi šla potlej v gledališče, in nazadnje tudi o svojih osebnih željah.

»Osel!« mu je mirno odgovorila Jozana.

Mladi človek je vesel odšel svojo pot, sivec jo je besen odkuril.

Jozana je zavila pod stebrenike Odeonskega gledališča. Deževalo je še vedno, in plinovka, ki so jo pravkar prižgali, je vrgla s svojo rumeno, plapolajočo svetlobo nekaj žalostnega v somračni večer.

Ura je bila šest... Plavalas otrok — Amorček v beraški obleki — ji je ponudil vijolice v jerbaščku.

»Vijolice! kupite vijolice, gospodičar!« Jozana je z rokavicami na prstih prebirala okrogle šopke, ki so ležali na podlogi iz vlažne praproti. Trdi in žilasti bršljanovi listi so nalik temni zvezdi obdajali svetlobarne vijolice.

»Parske vijolice, gospodičar! Tri solde!« Jozana je dala tri solde in vzela šopek. Ko je potegnila dišavo vase, je priprla oči in sama pri sebi pomislila:

»Danes me vsi ogovarjajo z gospodično... In tudi sama se čutim tako mlado... Zakaj neki?«

Dobro je vedela, zakaj, in njene oči, ki je bila njih sinjina temnejša od sinje barve vijolic, so se nežno zableščale sliki, ki je vstajala pred njo:

»Maurice!«

Kakala je svojega »prijatelja«...

V uredništvu »Ženskega sveta«, lista za umetnost, književnost in modo, kjer je Jozana opravljala skromno službo druge uredniške tajnice, je bila našla pisemce Mauricea Nattierja:

»Okoli petih moram k materi, večerjaj bom pa v Passyju pri Lamberthierju. Pot me bo vodila — kakor vas — mimo Odeona: čakajte me ob šestih pred kioskom za omnibuse. To pot bom točen... Tisoč pršernih pozdravov od vašega M. N.«

In spodaj pripisek:

»Za vsak slučaj mi pa le dovolite akademsko četrt.«

Jozana je razumela to pripombo: Maurice pride o poli sedmih — ako vobče pride.

Kolikokrat ga je bila v teh štirih, oh, tako žalostnih letih, odkar je trajalo njeno razmerje, že takole čakala: ob postajališču za omnibuse, na javnem vrtu, v cerkvi, izpostavljena porogljivim očem ljudi, ki so hodili, in štela minute!... Kolikokrat je bila osramočena in jokajoča odšla, ker ga ni bilo!... Pa jo je vendar ljubil — kadar je bil pri njej — ljubil po svojem nekoliko mladem, krotkem, malce strahopetnem načinu. Prešibak je bil, da bi se bil mogel odreči, preoprezen, da bi se bil hotel popolnoma zvezati; bil je ljubosumen, hkratu je pa vendarle obžaloval, ker mu Jozana ni dala povoda, da bi se je bil otresel.

Pet let je bilo zdaj, odkar sta se bila spoznala. V zelo filistejskem salonu gospe Grancherjeve, žene tovarnarja svinenih izdelkov, je bil Maurice opazil vitko, temnolaso ženo z višnjevimimi očmi pod črnimi vešicami, z zobmi, ki so se lesketali kakor biservina, in plemenito oblikovanimi rokami. Nosila je zmerom isto preprosto črno tenčično obleko, ki jo je zavijala kakor v dehtečo senco, in zmerom je imela temnordečo vrtnico za pasom. Med mladimi dekleti je bila osamljena, bahave gospe so jo zanemarjale, godni samci, ki so pri čaju lovili bogato doto, so se je ogibali; tako je ostajala sama — mirna in ravnodušna, kakor da ne bi spadala v to družbo. Nekega večera je bil Maurice njen sosed pri mizi. Govoril je, da ne bi molčal, največ pa zato, da bi se njej razvezal jezik, govoril o vsem mogočem, o zadnjem uspehu v gledališču, o najnovejšem romanu, o modi in umetnostnih razstavah. Bil je mlad inženjer in zelo ponosen na to, da je imel pisateljske talente: po svojih številkah se je zabaval s tem, da je pisal verze. V uredništvih malih leposlovnih časopisih je imel mnogo znanja, in pri vsaki priliki je pripomnil, da je bil ta ali oni pisatelj dijak politehniške. Maurice je bil duhovit, da več od tega: bil je očarljivo ljubezniv, tako da so o njem vdale besede gospe Mottevilleke o Henrijeti Angleški in je bilo zmerom podoba, kakor da bi snubil tvoje srce.

CENE MALIM OGLASOM

Pe 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za štiro ali dajanje naslovov plačajo ont, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in ščitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za štiro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Dopolni in ščitve se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za štiro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le. ce zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znamkah.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičjoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

GOSTILNIČARJI!

Nudite gostom najsijajnejše jugoslovenske

BERMET-VINO

Črnilno iz Fruške gore.

V sodčkih od 50 litrov naprej ga pošilja

B. MARINKOV,

Sremaki Karlovci, Fruška gora.

Službo dobi

seveda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vzgojiteljico

s znanjem nemškega in francoskega jezika, muzikalno, isčena s 1. oktobra na 2 dekada od 6 do 8 ur. Pomočje na asistors: Dr. Koblijak, Vrtač, Bež.

Gospodično

s popolnim znanjem nemškega, isčena s 1. oktobra na 2 dekada od 6 do 8 ur. Pomočje na asistors: Dr. Koblijak, Vrtač, Bež.

Mlajšo frizerko

isčena, Naeolov v vseh polovainah »Jutra«.

Vzgojiteljico

prvoletni let — s znanjem nemškega in francoskega jezika, muzikalno, isčena s 1. oktobra na 2 dekada od 6 do 8 ur. Pomočje na asistors: Dr. Koblijak, Vrtač, Bež.

Gospodično

s popolnim znanjem nemškega, isčena s 1. oktobra na 2 dekada od 6 do 8 ur. Pomočje na asistors: Dr. Koblijak, Vrtač, Bež.

Natakarico

tudi začelno, s malno karencijo sprejme takoj. Področja klet, Mostni trg 13.

Starejšo postreznico

enožno in pošteno, večje kake in življane, sprejme takoj. Naeolov v vseh polovainah »Jutra«.

Voditeljica

(Naeolov), ki zna nametno izdelovati nacrte za vzorec in nove modele, dobi takoj dobro zaračunavanje v Beogradu, Bistrici Triglavske, Kataničeva 31.

G. Th. Rotman:

Peter Plavec

in Janko Rjavec potujeta

okoli sveta

Službe išče

seveda 50 para davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prodajalka

začetnica, pridna in poštena, isče mesto v trgovini ali trafiki. Cenj. poudarje na naeolov: Viktorija Širok — Grobarjeva ulica št. 165.

Natakarica

dobro usposobljena, s znanjem nemškega, poljskega, slovenskega, isče službo za takoj — najraje v Ljubljani. Pomočje na asistors: Dr. Koblijak, Vrtač, Bež.

Uradnica

s večletno prakso, isče nametno v večjem kraju na deželi. — Pomočje na asistors: Dr. Koblijak, Vrtač, Bež.

Dobra kuharica

erednih let, želi premeniti službo. Gre tudi k manjši družini. Pomočje na asistors: Dr. Koblijak, Vrtač, Bež.

Urednica

s večletno prakso, isče nametno v večjem kraju na deželi. — Pomočje na asistors: Dr. Koblijak, Vrtač, Bež.

Prvovrstna maserica

(maseža obraba in telesa) Trgovskega učnega zavoda v Ljubljani. Kongresni trg 2/II. Center mesta, odlični profesorji, nizka šolnina. 204-4

Francoščino

in nemščino poučuje dipl. učiteljica F. Korn, Sv. Petra cesta 37. Sprejema od 2-4. popoldne. 204-4

Krojni tečaj

otvarja specialna pripravnica. Udeleženci lahko po strokovnem vodstvom izdelujejo lastno garderobo. Prijave do 16. septembra. Jofica Komelj, Ljubljana, Gledališka ul. 7 — visoko predplačilo. 204-4

Prodaj

seveda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vabimo Vas

k nakupu v najcenejši oblačnici A. Prošek, Sv. Petra cesta 14. 133

Šolske torbice

aktovke, nahrbtniki itd. v veliki izbiri pripravi Ivan Kruvor, Maribor, Aleksandrova 13. 203-4

Veliko stiskalico

(preko) za vino, večjo medeno pumpo in skobelnik prodaja F. Orek, Kamotič. 204-6

Prodajam en bloc

radi odobritve dobro izdele trgovino s galanterijo in novinarstvom z inventarjem, kakor tudi novo kolo in mali stroj »Remington« za gotovino. Barutović, Ljubljana, Kolodvorska 28. 203-6

Dvovprežen voz

dobro ohranjen, nosi 3500 kg. poceni prodaja N. Kralj, Zeleniški. 204-6

Kupim

seveda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prešo za seno

na motorni pogon kupim. Anton Vindiš, Breg pri Ptaju. 204-7

Furnir stiskalico

dobro ohranjeno, kupim. Pomočje na asistors: Dr. Koblijak, Vrtač, Bež.

Avtomat. tehnično

dobro ohranjen, v registr. blagajno kupim. Pomočje na asistors: Dr. Koblijak, Vrtač, Bež.

Službe išče

seveda 50 para davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prodajalka

začetnica, pridna in poštena, isče mesto v trgovini ali trafiki. Cenj. poudarje na naeolov: Viktorija Širok — Grobarjeva ulica št. 165.

Natakarica

dobro usposobljena, s znanjem nemškega, poljskega, slovenskega, isče službo za takoj — najraje v Ljubljani. Pomočje na asistors: Dr. Koblijak, Vrtač, Bež.

Uradnica

s večletno prakso, isče nametno v večjem kraju na deželi. — Pomočje na asistors: Dr. Koblijak, Vrtač, Bež.

Dobra kuharica

erednih let, želi premeniti službo. Gre tudi k manjši družini. Pomočje na asistors: Dr. Koblijak, Vrtač, Bež.

Urednica

s večletno prakso, isče nametno v večjem kraju na deželi. — Pomočje na asistors: Dr. Koblijak, Vrtač, Bež.

Posojila

na hranilne knjižice daje Slovenska banka, Ljubljana. Na Kerkov trg 10 in Aleksandrova cesta št. 4/II. 203-4

Hranilne knjižice

akcije, vrednostne papirje kupuje, prodaja, sponzorira St. Priznanik, Zagreb. Varšavska 6, telefon 28-33. 203-4

Kupim knjižico

Banovinske hranilnice do 50.000 Din. — Pomočje na asistors: Dr. Koblijak, Vrtač, Bež.

Kratkoročne kredite

rentabilno družabništvo — ureditelj vseh poslovnih zadev, posredovanje in zastopstvo pri dobavi in tihih poravnah, konkurenca, vzdrževanje in nakup.

Hranilnih knjižic

in drugih vrednot, vsem okoliščinam komercialne pisarne Ljube Zajc, Ljubljana, Gledališka ulica št. 7. 203-16

Knjižice

Kmetijske doma, Ljubljana, prodajam pod ugodnimi pogoji. Pomočje na asistors: Dr. Koblijak, Vrtač, Bež.

Vrednote

seveda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišjih cenah ČERNE — Juvelir Ljubljana, Wolfova ulica 3

Pohištvo

seveda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hrastovo spalnico

akoraj novo, in zeleno šednjo, izredno poceni. Na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Posest

seveda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Krasen vinograd

v Trški gori pri Novem mestu, najlepša arondirana lega v vsem poslovi in inventarjem za gospodarsko bivanje, velik sadovnjak, njive itd., skupno 13 orolov, se v celoti ali posredno prodaja, dolga radi pred bančnim dobrohotno. Vprašanje na asistors: Dr. Koblijak, Vrtač, Bež.

Prodaj 12 sodov

od belega vina, sedaj potlačeno, od 100-500 l. — Godler, pri kolodvoru v Brezicah. 204-38

„ROKAVIČAR“

Prešernova 48. Specialna trgovina rokavic. Dospeli so najnovejši modeli za jesen. Poprava in čiščenje vseh vrst kožnih rokavic

Opozorilo

Obveščen sem, da nekatere osebe nudijo po Sloveniji na prodaj in v zakup avtomatske biljarde, za katere sem jaz patentni lastnik za večino držav in sem tudi za Jugoslavijo prijavil patent pod števil. P. 135/1934.

Izključno pravico razpečavanja in oddaje v najem biljardov za kraljevino Jugoslavijo sem oddal trdnici Julij Günsberger in drug v Beogradu, Cike Ljubiana 10.

Opozorjam, da bom proti vsaki drugi osebi in proti vsakomur, ki bi te biljarde nelegalno v svojem lokalni postavil, nastopil v smislu zakona o zaščiti industrijske lastnine.

7861

Georgaj Tibor.

Ur. 9/1.

Ur. 9/1.

Ur. 9/1.

Ur. 9/1.

Ur. 9/1.

Ur. 9/1.

V najem

seveda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gostilno

dobro izdele, na prometnem kraju vsemu v najem. — Cenjene dopne na področju »Jutra« v Celju pod značko »Dobro«. 203-37

Mesarijo

vsemu v najem. — Majer, Smarinska c. 18. 204-57

Les

seveda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hišo z vrtom

šik šole, eno uro iz mesta, priprave za trgovino ali kakšno drugo obrt, ugodno na prodaj. Pomočje na asistors: Dr. Koblijak, Vrtač, Bež.

Lokali

seveda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pozor, peki!

Opomba: Rošpoh pri Mariboru oddaja prostore za pekarno in kantino. Vprašanje direktno. 204-19

Stanovanja

seveda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje

na jugu Ljubljane isče tričlansko, odreda uredniška družina, ki plača najemnine za pol leta naprej. Dopolne na asistors: Dr. Koblijak, Vrtač, Bež.

Enosob. stanovanje

isče tričlansko družino za oktober ali november, v bližini Sileškega trga. Pomočje na asistors: Dr. Koblijak, Vrtač, Bež.

Trisob. stanovanje

s pritlikami in kopalnico ali brez iste v centru mesta. Pomočje na asistors: Dr. Koblijak, Vrtač, Bež.

Pridelki

seveda 1 Din. davek 2 Din. za štiro ali dajanje na slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prodaj 12 sodov

od belega vina, sedaj potlačeno, od 100-500 l. — Godler, pri kolodvoru v Brezicah. 204-38

„ROKAVIČAR“

Prešernova 48. Specialna trgovina rokavic. Dospeli so najnovejši modeli za jesen. Poprava in čiščenje vseh vrst kožnih rokavic